

მხარეზეა. ჩვენ ვერ ვიქნებით დამშვიდებული მანამ სანამ პრაქტიკული შედეგება ჩვენსა და კომუნისტურ პარტიის შორის, ჩვენი ფაქტიური დაარსება მესამე ინტერნაციონალის დროის ქვეშ, ჩვენი ბრძოლა ანტი-საბჭოთა ბანაკის წინააღმდეგ და ამ ბოძოლაში ჩვენი მოწინააღმდეგეთა სრული დამარცხება არ იქნება აღიარებული განხორციელებულ ფაქტათ.

ჩვენსა ყრილობამ თეორიულად, ხოლო კომპარტიის ცეკას პლენუმმა პრაქტიკულად უკვე დასახა ის გზა, რომლითაც ჩვენ მივალთ სრულ გამარჯვებამდე და რომლითაც ჩვენ უნდა გავამართლოთ ჩვენ მიერ მიღებული პლატფორმა. ამ პლატფორმის და მის ირგვლივ ჩვენი რიგების მტკიცე დაარსებას ემსახურება „სიმართლის ხმა“, რომელიც სცელის დღევანდელს „მოამბეს“.

„მოამბე“ და მისი როლი გადავიდა მოსკოვი, სადაც მოკლე ხანში უნდა მოხდეს დი-

დი აქტიური მნიშვნელობის აქტი, რომლის რგვლიც იმუშავებს ამიერიდ ან საკავშირო საინიციატივო ბიუროს ორგანო.

სიმართლის ხმა, რომელიც გაიმარჯვა სრულიად საქართველოს მენშევიკური პარტიის ყრილობაზე, გაიმარჯვებს სრულიად საკავშირო მასშტაბითაც.

სიმართლის ხმა, რომელიც აღმოხდა გულის სიღრმიდან მენშევიკური პარტიის 12 ათას წევრს, მოუწოდებს მუშათა კლასს მტკიცე შემოკრბენ მესამე ინტერნაციონალის დროის ქვეშ, რომელიც მხოლოდ ერთად ერთი მიგვიყვანს მუშათა იდეალის სრულ გამარჯვებამდე ამ პრაქტიკულ მუშაობაში ებმება დღიდან ჩვენი ორგანო „სიმართლის ხმა“.

და ვისაც სწამს რევოლუციის და მუშათა კლასის ინტერესები, ის შემოკრბება ამ „სიმართლის ხმის“ ირგვლივ.

შეჩილი ნოე უმჯანისაჲში.

ჩვენო დიდათ პატივცემულო და საყვარელო მასწავლებელო ნოე.

შენთვის აღმათ მოულოდნელია ჩვენი ასეთი მომართვა. მაგრამ ამ ისტორიულ მომენტში, როცა ათეულ წლოებით დაქსაქსული ქართველი მშრომელი ხალხი მთლიან ოჯახს ღებრუნდება, როცა იქმნება ერთი ფრონტი კაპიტალისტურ სამყაროს წინააღმდეგ, შენი ჩვენთან ყოფნა მტკათ სასურველი და სასარგებლოა. მუშათა კლასს და მოწინავე გლეხობას, როგორც საქართველოში, ისე ამიერ-კავკასიაში, ყოველთვის ახსოვს შენი სახელი, როგორც იშვიათ მასწავლებლის და სამყარო ლიდერის. მისი შენდამი სიყვარული განუსაზღვრელი იყო და არის. ამიტომ უნდა მის, რომ კირშიც და ლხინშიც თან გიყოლიოს.

ამხანაგო ნოე, საქართველოს გასაბჭოება ისე მოულოდნელად და პატარა ხნის განმავლობაში მოხდა, რომ ჩვენ ვერ მოვასწაროთ დაფიქრება, საერთო აზრის, სულისკვეთების ერთმანეთისთვის გაზიარება და ისე მოქმედება. საქართველოს მთავრობის და განსაკუთრებით შენი საზღვარ-გარედ წასვლა საბედისწერო დარჩა საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ პარტიისათვის.

ახალმა ხელისუფლებამ ჩვენში ბევრი რამ ახალი მოიტანა. აქედან, გულახდილად უნდა გითხრათ, ამხანაგო ნოე, რომ თუ რაიმე შევიწროებას და შეწუხებას ჰქონდა ადგილი, ეს მშრომელ მასას სრულ-

ლიად არ შეეხებია, არამედ თავს დაატყდა განსაკუთრებით საქართველოში მცხოვრებ შეძლებულ კლემენტებს. მაგრამ პარტიის დისციპლინის თანახმად ჩვენ გავაჩლიეთ იატაკ ქვეშ ბრძოლა საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ. ამის შემდეგ ჩვენს ბრძოლას ისეთივე ბრძოლით უპასუხა ახალმა ხელისუფლებამ, როგორც ეს მის ბუნებას სჩვევია და მრავალი ჩვენი ახანაგები ციხეებში მოექცნენ. მხოლოდ ამ მხრივ და როცა ჩვენ ვაძლევდით ამის სრულ საბუთს, ხდებოდა მუშათა კლასის ერთი ნაწილის დევნა, რომელიც ჩვენს პარტიაში ირიცხებოდა. მაგრამ ორ-ნახევარ წლის დაკვირვებამ დიდი გარდატეხა მოახდინა ჩვენი პარტიის მშრომელთა რიგებში. ერთი მხრივ ჩვენ ვრწმუნდებოდით ბრძოლის უნაყოფობაში, მეორე მხრივ კი სამხედრო კომუნიზმის დასრულება და საბჭოთა აღმშენებლობის ახალი ხანა მეტსა და მეტს გარანტიას ჰქმნიდა მშრომელი ხალხისათვის ყველა საზოგადოებრივ ეკონომიურ და პოლიტიკურ კითხვებში. მაუხედავად იმისა, რომ ჩვენში დღეს, როგორც საზოგადო სოციალური უბედურება, ადგილი აქვს სხვა ქვეყნებთან შედარებით უფრო ნაკლებ უმუშევრობას, მუშათა კლასის ეკონომიური მდგომარეობა გაცილებით უფრო კარგია, ვიდრე ეს რევოლუციის შემდეგ სხვა რომელიმე დროს იყო. ეროვნული კითხვა ისე გადასჭრა კომპარტიის მე-12 ყრილობამ და ჩვენში, ადგილობრივ, ისე მტკიცედ ტარდება ის ცხოვრებაში, რომ ამით საესეებით კმაყოფილია ქართველი ინტელიგენ-

ციაც-კი. რაც შეეხება მუშათა სამკურნალო დახმარებას, აქაც დიდი მუშაობა სწარმოებს. დასახელებელი სხელების დიდი ნაწილი ჩვენს აგარაკებზე მუშებით არის საესე. შრომის ყველა კანონები მტკიცედ ტარდება ცხოვრებაში და ჩვენს სასარგებლოდა მიმართული. სწავლა-განათლების საქმე ისეა დაყენებული, რაზე მეტსაც არავინ ჩვენგანი არ მოითხოვს.

მუშათა ფაქულტეტები, პარტიული სკოლები, უნივერსიტეტების პროლეტარიზაცია და სხვა, ჩვენს პირობებში ამაზე უფრო მეტს მუშათა კლასის ეკონომიურ და მოქალაქეობრივ უფლებების უზრუნველყოფის მხრავ ვერავინ ვერსად შესძლებდა.

შეიძლება შენ მოგდის ინფორმაცია აქაურ მდგომარეობის შესახებ, მაგრამ გარწმუნებთ, რამდენადაც შენ ანგარიშს გაუწევ ჩვენ მუშურ სიტყვას და რევოლუციონურ წარსულს, ის ერთობ ცალმხრივი და ტენდენციური იქნება.

და, როცა ყოველივე ეს თელსაწინო გახდა ჩვენი პარტიის მშრომელ ნაწილისათვის, ის თან და თან გადმოვიდა პროლეტარიატის დიქტატურის პლატფორმაზე. დღეს საბჭოთა ხელისუფლებას საქართველოში დიდი თანაგრძნობა აქვს და განსაკუთრებით ეს ემჩნევა მუშათა წრეებში ამის შემდეგ ჩვენთვის აშკარა შეიქნა, რომ საბჭოთა ხელისუფლების დამარცხება საქართველოში და მის ნანგრევებზე ჩვენძალა-უფლების რესტავრაცია ისეთი ბოროტება იქნებოდა მუშათა კლასის წინააღმდეგ, რომელიც ჩვენ ადრე თუ გვიან დადუვის უფსკრულში გადაგვისვრიდა და, რასაც ისტორია არასოდეს არ გვაპატივებდა. რაც შეეხება ოქტომბრის რევოლუციის დამარცხებას რუსეთის ფარგლებში—ეს პირწმინდა რეაქციის გაბატონებას დაედრებოდა, რაც შენაც ხშირად გითქვამს ჩვენთვის.

ჩვენ დიდი მსხვერპლი გავიღეთ ამ ორ-ნახევარ წლის ბრძოლაში, მაგრამ დავრწმუნდით, რომ ისტორია ამისთვის მადლობას არ გვეტყოდა. ის მდგომარეობა, რომელსაც უწყობს არალეგალური ცეკა სრულიად არ ეკარება მუშის გულსა და სულს. დღეს სოც-დემოკრატიულ პარტიის საქმე და სიტყვა საესებით ასცდა მარქსისტულ თეორიაზე დაყრდნობილ რევოლუციონურ ბრძოლას, რომელიც მას თავიდანვე ახასიათებდა. მუშები და გლეხები ასობით და ათასობით სტოვებენ პარტიას, არალეგალურ ცეკამ ვერც ერთი ლოზუნგი ვერ გადმოისროლა, გარდა ავანტიურისტულ ბრძოლისა, რომლის გარშემოც

* ეს წერილი სრულიად საქართველოს სოც-დემ. მუშათა პარტიის ყრილობამ გაუგზავნა საზღვარ გარედ ნ. ყორღანის ა.წ. 30 აგვისტოს.

შესძლებოდა ამ პარტიის მშრომელ ელემენტს შემქვიდროება და დარაზმვა. პარტიის რიგები თან და თან თხელდებოდა და დღეს ფაქტია, რომ 12 (თორმეტი) ათას მუშამ და გლეხმა სამუდამოთ დასტოვა მისი რიგები. ამ რიცხვის გარდა, საგრძნობი ნაწილი ამხანაგების, რიცხვი 5 (ხუთი) ათას კაცამდე, რომელთაც დიდი რევოლუციონური წარსული აქვთ, საესტებით ჩამოშორდა პოლიტიკურ ცხოვრებას და სრულ ნილილიზმს მისცა თავი.

როგორც შენ არა-ერთხელ გითქვამს, ამხანაგო ნოე, ეს ხალხი იყო პარტიის აქტივი რევოლუციის შემდეგ. რევოლუციამდე-კი მხოლოდ ამათგან შესდგებოდა სოც.-დემოკრატიის რიგები და მხოლოდ ამათ ზურგზე გადადიოდა რეაქციასთან ბრძოლის მთელი სუსხი. 1917 წლის შემდეგ ჩვენი პარტია გასივდა და ავადმყოფურად გაიბერა, მისკენ მოიღრვოდა და მას შემოეხიზნა, როგორც გაბატონებულ პარტიას, ყველა გამგლევი და ბედის მძივებელი ადამიანი. რაც შეეხება რევოლუციის შემდეგ ჩვენთან მოსულ მუშებსა და გლეხობას, რომლებიც მომეტებით ახალგაზრდები იყვნენ, დღეს ისინიც ჩვენთან არიან, ე. ი. საესტებით სდგანან პროლეტარიატის დიქტატურის პლატფორმაზე. პარტიის ასეთი დაშლა შეიძლება შენ რეპრესიების ნაყოფი გეგონოს, მაგრამ სად გაგონილა, რომ რეპრესიებს ასეთი მასიური გადახრა შეექმნას რომელიმე პარტიის სულისკვეთებაში, ან რატომ სხვა დროს არ ეუფრთხოდით ჩვენ რეპრესიებს. ესე რომ არ იყოს, ჩვენი გვარებით და ვინაობით შენ გაიგებ, რომ ძალდატანება ჩვენში ვერ მოახდენდა აზრისა და მოქმედების შეცვლას. უკვე მოხდა სოციალ-დემოკრატიულ პარტიის სრულიად საქართველოს ყრილობა. ყრილობაზე წარმოგზავნილი იყვნენ ყველა მამრებიდან, გარდა. რაქა-ლეჩხუმისა (სადაც არჩევნები დაგვიანდა). დღევანდელ თითქმის მთელი შემადგენლობა ჩვენი ძველის-ძველი ამხანაგები იყვნენ, რომელთაც რუსეთის კატორღის საშინელება გამოუვლიათ და ჩეკის სარდაფებშიც მსხდარან. ყრილობამ პარტია დაშლილად გამოაცხადა და პროლეტარიატის დიქტატურის პლატფორმა გაიზიარა. ჩვენ ზოგიერთები გვისაცვდებოდნენ, რომ პარტიის დაშლის შემდეგ არ ვინარჩუნებთ ცალკე ორგანიზაციის სახეს და საესტებით ვითქვიფებით კომუნისტურ პარტიის რევოლუციონურ მასაში.

უპირველეს ყოვლისა ჩვენც და კომუნისტებიც პარქსისტები ვართ. ამას შენ თვითონაც გვასწავლიდი. ჩვენი მსოფლ-

მხედველობის საფუძველი ერთი და იგივეა. ის მეცნიერულ მატერიალიზმს ეყრდნობა. რაკი მოისპო ჩვენში ტაქტიკური და ბოლო დროს წარმოშობილი პრინციპიალური უთანხმოებანი, ამის შემდეგ ჩვენ არაფერი დაგვრჩენოდა, რომ მაზე დაეყრდნობოდით და საკუთარი პლატფორმა შეგვექმნა. მით უმეტეს ამას არც მუშათა კლასის მთლიანობის ინტერესები მოითხოვს. ჩვენ ვუშობდით, რომ ცალკე პარტიის შექმნა, რაც უნდა ახლო მდგარიყო ის კომუნისტურ პარტიის პროგრამასთან ბოლოს და ბოლოს იმ განხეთქილებამდე მიგვიყვანდა, როგორც ამას ადგილი ქონდა სოც.-დემოკრატიულ პარტიის ორ ფრთის შორის. ყოველივე ამასაც რომ თავი დავანებოთ, ჩვენ ყველანი მუშები და გლეხები ვართ, არ გავაჩნია საიმისო იდეოლოგიები, რომელნიც შესძლებდნენ ახალი გზის გამოჩვენებას და ჩვენი იდეურ ხელმძღვანელობას.

ჩვენთვის მეტად სამწუხაროა, რომ ამ სახელისწერო და საპასუხისმგებლო მომენტში შენ აქ არ იყავი. სოც.-დემოკრატიულ პარტიის მშრომელი ნაწილი ბედის ანაბარა დარჩა. მიატოვა სახლარ-გარეთ წასულ მისმა ადრინდელმა ხელმძღვანელებმა, მას არ აკმაყოფილებდა ადგილობრივი ცეკას პოზიცია, რომლის გარშემოც ამხანად ათიოდე მოსწავლე ახალგაზრდობა და თითო-ორიოა ჩვენი გავრცელებული ამხანაგობა იყრის თავს. და ამ მშრომელთა ნაწილმა ჩვენი პარტიისა, თავის სოციალურ ბუნების კარნახით დაადწია თავი ბურჟუსს.

ჩვენ, რომლებც ათეულ წლოებით შენთან ვიყავით, ამხანაგო ნოე, ამ წასვლის, სამუდამო განშორების და გამომშვიდობების დროს, მოვალეთ ვრაცხო ჩვენს თავს ამ ბარათით მოგმართოთ.

ჩვენ გვინდა, რომ შენც ჩვენს რიგში იყვე. ჩვენ არასოდეს არ დავიჯერებთ, რომ შენთვის ძვირფასი არ იყვეს ქართული ხალხის ბედ-იღბალი, რომელსაც მთელი ეს ასეა, ამ ხალხის კეთილ-დღეობა, მისი დღევანდელი ვითარება მოითხოვს შენს კვლავ მასთან დაბრუნებას. ჩვენ გვწამს, რომ მიუხედავად იმ მდგომარეობის, რომელიც შექმნილია ევროპაში, მიუხედავად შენი პირადი მეგობრულ დამოკიდებულებების ევროპის სხვა და სხვა გავლენიან პირებთან და წრებთან, შენ მაინც ქართველი მუშის კორძიან ხელით დაწერილ ბარათის სულს და გულს გავგებ და კვლავ ჩვენს ბანაკში დაბრუნდები. ბევრის თქმა გცნოდოდა შენთვის, მაგრამ ჩვენ

ნი ვინაობა და ამ წერილის შინაარსი სიკვამრ-სი იქნება იმისათვის, რომ გაიგო რა ხდება დღეს ქართველი მუშის და გლეხის გულში. ჩვენ ველოთ დიდ ნოეს კვლავ ჩვენს ბანაკში დაბრუნებას. ჩვენ გვჯერა, რომ ის ამდღეს არ გავციკრუვებს. შენი პასუხის მოლოდინში მყოფი ყოფილი ყრილობის პრეზიდენტის წევრებ და დელეგატები.

(ხელი უწერიათ პრეზიდენტის და ყრილობის ყველა წევრებს).

საპროტა არჩევნებისათვის.

ახლო მომავალში დაიწყება ხელახალი არჩევნები მუშათა, გლეხთა და წითელ-არმიელთა საბჭოებისათვის მთელს საქართველოში.

საქართველოს მშრომელი მასხა განახლებს ხელისუფლების მატარებელ ორგანოებს. მისი ინტერესების დამცველ საბჭოებს, ახალ ძალებს წარგზავნის იქ, რათა მეტის ენერგიით, მეტის თავდადებათ და ერთგულებით დაიცვას მისი ინტერესები.

ჩვენ ყოფილი მენშევიკური პარტიის წევრები პირველად ვიღებთ მონაწილეობას, საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ საბჭოთა არჩევნებში.

რამდენიმე წლის განხვედგომის შემდეგ ჩვენ კვლავ მხარს უჭერთ საბჭოებს და მის გამაგრებისათვის ემუშაობთ დღეს. ჩვენს დროსაც იყო მუშათა დეპუტატების საბჭოები, ყველას ახსოვს როგორ გაატარა მან თავისი დღეები.

უბრძოლველად, საკუთარი ნებით და სურვილით, მთელი თვისი დიდი უფლებანი და არა ნაკლები მოვალეობანი მან დამფუძნებელ კრებას გადასცა და თვით გასცილდა პოლიტიკურ ცხოვრების ასპარეზს!

მას შემდეგ, რაც ჩვენ ოთხ ფორმულიანი არჩევნების საშუალებით დამფუძნებელი კრება გვესტუმრა, ზედმეტად მიგვიჩნდა პარლამენტარულად მესამე საკანონმდებლო ორგანოს არსებობა და მისი უფლება მოვალეობანი გადაეცა ამ საყოველთაო ინტერესების გამოჩინატელ და დამცველ-დამფუძნებელ კრებას.

ეს ნაბიჯი ეგვიპტეში მაშინ ჩვენს მსოფლმხედველობას, ჩვენს საერთო გეზს, ჩვენს ტაქტიკას.

ჩვენ ფართე პოლიტიკური, დემოკრატიის მომხრენი ვიყავით, ბურჟუაზიული სახელმწიფოს გაშენებით, და რა თქმა უნდა აქ ამის შესაფერი ორგანოებიც უნდა ყოფილიყო.

ჩვენ მე-II-რე ინტერნაციონალთან ერთად ვამბობდით, რომ ჯერ არ დამდგარა ეამი პროლეტარიატის წიერ ძალა-უფლების ხელში ჩადების და ამიტომ მხარს უჭერდით ბურჟუაზიას, ხოლო სადაც ასეთი ნორმი, ჯერ კიდევ გაუფორმებელი იყო, როგორც მავითაოდ ჩვენში, ჩვენ ვამბობდით თვითვე ბურჟუაზიულ სახელმწიფოს.

ამიტომ ჩვენს დროს საბჭოებმა ვაათავა თავისი სიცოცხლე, და ადგილი დაუთმო პარლამენტს, რომელიც წარმოადგენდა სახელმწიფოს ფარგლებში მყოფ ყველა კლასთა კრებას მათ წარმომადგენელ პარტიასთან სახით.

ჩვენ მაშინ ვფიქრობდით, რომ არ დამდგარა დრო პროლეტარიატის დიქტატურის, რომ ვგრძობდით წოდებული პარლამენტარული დემოკრატია კიდევ სკოცხლობს და ვიბრძოდით მის უფლებათა დაცვისათვის.

მაგრამ ცხოვრებამ წინააღმდეგი დაამტკიცა საბჭოთა რუსეთში, საბჭოებს უქვე 6 წელი შეუძრულა.

ამ ექვსი წლის განმავლობაში მუშათა გლეხთა და წითელ არმიელთა საბჭოების ხელშია მოცილი ძალა-უფლება და ჩვენ დაეინახეთ, რომ მას არა ნაკლებ შეუძლიან გაუძღვეს ქვეყნის ცხოვრებას.

მეტსაც ვიტყვით. ამ ხნის განმავლობაში ჩვენ ნათლად დავგეგმავდით, რომ პროლეტარიატის და მშრომელი გლეხობის კავშირი ურთიერთ შორის ჰქმნის ისეთ პირობებს მუშაობისა, რომელიც იძლევა დიდ და სავაჭრო ნაყოფს განსაკუთრებით ეკონომიურად აღორძინების სფეროში.

რა მოგვცა საბჭოებმა?

ძალიან შორს წავიყვანდა ყველაფერის ჩამოთვლა, თუ მან მუშათა კლასს და მშრომელ მასს რა მიანიჭა ამ 6 წლის განმავლობაში.

ვინ, თუ არა საბჭოებმა, გადასცა გლეხებს მიწა და ამ რიგით განუკურნა მის საუფუნოებით მტკიანი წყლული.

ვინ, თუ არა საბჭოებმა, დააკანონა გაატარა შრომის ყველა დარგებში 8 საათის სამუშაო დღე? ხოლო მძიმე სამუშაოებზე 7 და 6 საათისა.

ვინ, თუ არა საბჭოებმა, გაათანაწორა უფლებრივად ყველა მშრომელი მოქალაქე.

ვინ, თუ არა საბჭოებმა, ნოუპოვა მუშათა კლასს განმარჯვება მტერზე.

ვინ, თუ არა... მაგრამ ამა რამდენი ჩამოვთვალოთ.

იმის ჩამოთვლას რაც საბჭოებმა მოგვცა, ვრცელი ტომები მოუნდებოდა.

საბჭოები—ეს ჩვენი რესპუბლიკებია და ამის თქმა საკმარისია იმისათვის, რომ სავსებით დაახსიანოთ ის.

ჩვენში, საქართველოში, საბჭოებს მხოლოდ რამდენიმე წლის არსებობის ისტორია აქვს.

ამ ხნის განმავლობაში ჩვენ ნათლად დავინახეთ, დავრწმუნდით, რომ საბჭოთა ხელისუფლება, ერთად ერთი გამომხატველი და დამცველია მუშათა და გლეხთა ინტერესებისა.

დათვალაიერეთ რომელი დარგიც არ გენებით ჩვენი ქვეყნის ცხოვრებისა და თქვენ დარწმუნდებით, რომ ეს ასეა.

გადახედეთ სახალხო განათლების საქმეს: როდის ჰქონდა საქართველოს ამდენი სკოლები, რამდენიც დღესაა.

მთელი საქართველო მოყვნილია შრომის სკოლებით.

ოცნება ყველა რევოლუციონერის, თავდადებული მუშაკის ხალხის ინტერესებისათვის, ეს ოცნება წერა-კითხვას უკოდინარობის სრულიად მოსპობა იყო.

და დღეს საბჭოები იმის თავდებია, რომ მომავალში ჩვენ წერა-კითხვას უკოდინარი არ გვეყოლება სრულიად.

გადახედეთ ქვეყნის სამეურნეო ცხოვრებას. გაყვანილია ახალი რკინის გზის ლიანდაგები, გზა ტრეკილები, აგებულია ქარხნები, სწარმოებს ქალაქების გამშენიერება.

რასაკვირველია ყველაფერი ეს არ არის ის, რაც შეადგენს იდილს საბჭოთა ხელისუფლებისა, რასაკვირველია ჯერ კიდევ ბევრია გაუკეთებელი, ბევრ შეცდომებს ჰქონდა ადგილი, მაგრამ ეს მთლიანად საბჭოების ბრალი როდია, ამაში ბრალი უმთავრესად ჩვენს ხალხს, მშრომელ მასსას მიუძღვის.

რა გავაკეთებ ჩვენ?

ვეხმარებოდით საბჭოებს იმ ლონისძებრათა გატარებაში, რომელიც მას მიზნად ჰქონდა დასახული?

უკეთეს შემთხვევაში ჩვენ განზე ვიყავით გამდგარო.

„ხელს არ შეუშლით, არ დავეხმარებით, აბა გვიჩვენონ რას ვაკეთებენ თავის საბჭოებით“. აი ჩვენი პასუხი.

მართალია, ზოგჯერ ჩვენ, როგორც პარტიას, არ გვიშვებდნენ საბჭოებში, ჩვენს მიმართ ორგანიზაციული უნდობლობა იყო. და ეს სრულიად გასაგებია.

ჩვენ საბჭოებში მივდიოდით არა იმიტომ, რომ საბჭოები ვაგვემარებია.

ჩვენ არ გვიწოდდა, არ ვიყავით ჩვენი რწმენით საბჭოთა სისტემის მომხრე, ჩვენ დემოკრატიული პარლამენტრ გვიწოდდა და იმიტომ, რა თქმა უნდა, ჩვენ საბჭოებში არ ვაგვიშვებდნენ.

დღეს სულ სხვა პირობებია.

ჩვენმა ყრილობამ ერთხელ და გადაჭრილათ სთქვა თავისი სიტყვა.

მან აღიარა საბჭოთა სისტემა მართებლობისა და, რა თქმა უნდა, აქედან გამომდინარე ვალდებულებანიც დაიკისრა. 12 ათასი მუშა და გლეხის წინაშე დღეს კარდინალური ამოცანა სდგას:

მიიღოს მონაწილეობა მხურვალე ენერგიული ახალი საბჭოების არჩევნებში. ამ ხნის განმავლობაში საბჭოებს და სახელმწიფოს კომპარტია ხელმძღვანელობს, ამ ხნის განმავლობაში ის იყო მისი მესუეური, ჰირში და ლხინში ერთად მყოფი. იმიტომ ჩვენც მხარი კომუნისტურ პარტიას უნდა დაუჭიროთ.

ჩვენც უნდა მივიღოთ აქტიური მონაწილეობა არჩევნებში.

ადგილობრივად ამხანაგები უნდა გაერთიანდნენ კომპარტიასთან და მასთან ერთად შევიდნენ საბჭოებში, აღმასკომებში, აიღონ თავზე პასუხისმგებლობა, ჩაებან მუშაობაში და ავეთონ მუშა ხალხის საქმე.

არც ერთი ამხანაგი არ უნდა დარჩეს გულგრილათ.

ყველამ საბჭოების არჩევნებისკენ. საინიციატივო ბიურო მიიღებს ზომებს და შესაფერ ინსტრუქციებს დაუგზავნის ადგილობრივ ამხანაგებს ორგანიზაციულ ხასიათის დეტალების გათვალისწინებით. რამოდენიმე ხნის განმავლობაში ჩვენ საბჭოების გარეშე ვიდქვით.

დღეს ჩვენც უნდა შევიდეთ მუშათა ნებისყოფის გამომხატველ ორგანოებში. გაათქვეცბულ ენერგიით უნდა ვაკეთოთ მშრომელთა საკეთილდღეო საქმე.

ამას მოითხოვს ჩვენგან რევოლუციის ინტერესები.

განახლებულ საბჭოებში ახალი ძალების, ახალი რაზმის შესვლა გაახალისებს და გააცხოველებს მის მუშაობას.

მრავალი წლების განმავლობაში რევოლუციონურ ბრძოლაში გამოძრმედილი ამხანაგების კვლავ მშრომელი ხალხის საჭირო მუშაობაში ჩაბმა, უსათუოდ ახალ ნაყოფებს გამოიღებს და კიდევ უფრო წასწევს წინ მუშათა და გლეხთა სახელმწიფოს აღმშენებლობის საქმეს.

მაშ ენერგიულათ ვიმუშაოთ ჩვენი ქვეყნის საკეთილდღეოთ.

გ. ვ—ხი.

ჰინ უნდათ შიუყვანონ შაქლოგაჟი?

(მენშევიკების უკანასკნელ „კონფერენციის“ შესახებ).

სრულიად საქართველოს ს.-დ. ყრილობის შემდეგ, როცა გამოაშკარავდა მენშევიკური ცეკას უნიდაგობა, უზურპატორობა და „სამოზღვანცობა“, ცეკა დიდ სავონებელში ჩავარდა:

როგორ გამოვსწორებია მდგომარეობა?

და ამ ყრილობის შემდეგ რამდენიმე მენშევიკი, რომლებიც ყრილობის პლატფორმის გარეშე დარჩნენ, შეიკრიბნენ და იქონიეს მსჯელობა მათ მომავალ მუშაობის შესახებ. სულ ამ კრებას დაესწრო 10—15 კაცი.

ამ კრების შესახებ ჩვენ გვექონდა კანტიკუნტი ცნობები, მაგრამ თუ ეს კრება გახდებოდა თავის თავის კონფერენციად გამოცხადებას, ეს კი წარმოუდგენელი იყო.

ეს კრება დამთავრდა ამ წლის 5 სექტემბერს.

და აი 9 სექტემბერს სეთი დევიდარიანი, მენშევიკური ცეკას ერთი სულის ჩამდგმელთაგანი, უგზავნის პირადათ ამ წერილის ავტორს წერილს, სადაც სხვათაშორის სწერს:

—არჩილ რუხაძის მიერ დასმული პარტიული დისციპლინის საკითხი შეეხება მხოლოდ მათ, ვინც გასულია პარტიიდან და ვინც თავის თავს ყოფილ მენშევიკს ეძახის. ჩვენი ცენტრალური კომიტეტის (ახლანდელის და ახალი შემადგენლობის) წინაშე კი დგას მხოლოდ საკითხი:—რამდენი პარტიის წევრის წარმომადგენელი იქნება ის ამიერიდან და ვისი სახელით იდგება პოლიტიკურ ასპარეზზე. ამ წერილიდან ამკარა ვახდა:

1) ჩვენი ყრილობის შემდეგ რამოდენიმე მენშევიკი შეკრებილა და გამოუცხადებია თავი ცეკად. ეს იქიდან სჩანს, რომ მათ არც კი იციან თუ რამდენი პარტიის წევრის წარმომადგენლები არიან და ვინ აირჩია ისინი. ამის გამორკვევას ცეკა უღებდა მომავალში.

2) ამ რამდენიმე პირის უზურპატორობა იმაშიაც გამოიხატებოდა, რომ არავისთვის არაფერი შეუტყობინებიათ და მხოლოდ ერთ დღეს, რამდენიმე საათის განმავლობაში „შეხანხლეს“ „ყრილობა“ და აირჩიეს ცეკა.

ეს უზურპატორობა ჩვენ გამოავაშკარავეთ და ქვეყანას დავანახეთ ცეკას სიყალბე...

ამ ეპათ წინ მიღვეს ამ 15 პირის დადგენილებანი და ჩემს გაკვირვებას საზღვარი არ აქვს.

ეს 15 კაცი ეხლა თავის კრებას აცხადებს თბილისის კონფერენციათ და გამოაქვთ სხვა

და სხვა დადგენილებანი... 2550 პარტიის წევრის სახელით (!?)

თბილისის კონფერენცია... 2550 კაცი... ცეკას არჩევა... რეზოლიუციები... მიმართვები... ეს ნამდვილი ფარსია...

მაგრამ რისთვის დასჯირდა ამ ხალხს ასეთი ფარსის გათამაშება?..

ვინ მისცა უფლება 15 კაცს 2550 პარტიის წევრის სახელით ლაპარაკის?..

ვის ატყუებენ ამით?..

ყოველ შემთხვევაში ისინი ვერ მოატყუებენ ასეთი თვალთმაქცობით საქართველოს მუშათა კლასს.

მაგრამ საქართველოს მუშებისთვის ხომ არ იწერება ცეკას მიერ სიყალბით სავსე დოკუმენტები?

ისინი ამ სიყალბეს აწარმოებენ საზღვარგარეთ მყოფ „ხაზინების“ გულის მოსაგებათ: — ჩვენ ცოცხლები ვართ... არ მოვაკალოთ თქვენი მოწყალების კალთაო.

ნათუბადევით შეკრებილ 15 კაცს ნეტა ვისი მანდატი ქონდა? ვისი სახელით ლაპარაკობდა ის?

თვით ს. დედარიანი 9 სექტემბერს გვწერდა, — ჩვენ ეხლა ვარკვევთ ვინ დარჩა ჩვენს მხარეზეო.

თუ 9 სექტემბერს არ იცოდენ ვინ იყო მათ რიგებში, 5 სექტემბერს როგორ აღნუსხეს, რომ ამ „კონფერენციაზე“ 2550 მანდატი იყო?

ამაზე მეტი სიყალბე შეიძლება?..

მაგრამ ტყუილს ხომ მოკლე ფეხი აქვს?..

მადლობა ღმერთს, ეს დოკუმენტი, თვით ს. დედარიანის ხელით დაწერილი, ხელში გვაქვს!..

მაგრამ, საინტერესო ამ „კონფერენციის“ დადგენილებებში მარტო სიყალბე როდია.

საინტერესოა აგრეთვე ის იდეური სიკოტრეცე, რომელიც მთელი სიგრძე-სიგანით გამოიმკლავნდა იქ.

ჩვენ არ გამოვუდგებით გარჩევას იმ ლანძღვა-გინებისა, რომლითაც გვიმსპინძლებიან ჩვენი ყოფილი ამხანაგები, თუმცა ესეც დიდად დამახასიათებელია ამ პირთა მორალური სიკოტრის.

— იუბიტერი ჯავრობს, ალბათ, ის მტყუანია.

გავყვეთ ფეხ და ფეხ მათ რეზოლიუციებს. საერთაშორისო მდგომარეობის შესახებ ამ „კონფერენციის“ დადგენილებებში სხვათა შორის ვკითხულობთ:

— ისტორიამ უკვე დააყენა ევროპა სოციალისტურ გარდაქმნის პრობლემის წინაშე. მუშათა კლასის გამარჯვება ისმება ობიექტიურად აუცილებლათ.

მაგრამ რას შერებთან მენშევიკები და მეორე ინტერნაციონალი ამისთვის.

რეზოლიუციის მე-7 პუნქტში ესენი იმეორებენ ძველ ზღაპარს:

— ბოლშევიკური დიქტატურის წინააღმდეგ სოციალიზმი მისწრაფვის სრულ გამარჯვებისკენ დემოკრატიის გზით, მხოლოდ თავისუფალ დემოკრატიის პრობებში, მხოლოდ სიტყვის, ბეჭდვის, კრების და კავშირების სრული თავისუფლების გზით.

— უმცირესობის დიქტატურა უმრავლესობის წინააღმდეგ გამოიწვევდა ხანგრძლივ სამოქალაქო ომს, რომელიც ისედაც ვალტაჟებულ მსოფლიო მდგომარეობას, კიდევ უფრო დასცემდა, დაღუპავდა პროლეტარიატს და მწარედ დაამარცხებდა მას.

რომ უბრალო ენით ვთქვათ, ამ 15 ბრძენმა სთქვეს:

— სოციალისტური გარდაქმნისათვის ნიადაგი მზადაა, მაგრამ, ვინაიდან სოციალისტური რევოლუცია იწვევს სამოქალაქო ომს, ამიტომ მას თავი უნდა დაეანებოთო.

ამის შემდეგ ნუ გაგიკვირდებათ, მენშევიკური ცეკა თავის თეზისებში გერმანიის ამბების შესახებ, გერმანიის, პროლეტარიატს ურჩევს თავი დაანებოს ბრძოლას ძალა-უფლების ხელში ასაღებათ და შეურიგდეს საფრანგეთის იმპერიალიზმს.

— მოლაპარაკება საფრანგეთთან დაინტერესებულ ძალების ჩარევით (ინგლისი, ამერიკა. ა. რ.) და ერთნაირი შეთანხმება / მისცემს გერმანიის შედარებით მშვიდობიანობას, მისცემს საშუალებას გარეშე კრედიტის ასაღებათ რურში მუშაობის განსაახლებლათ და სხვა... ესაა სალი პოლიტიკა და მის განხორციელებას შეუდგა კოალიციური მთავრობა სოციალისტური პროლეტარიატის აქტიური მონაწილეობით... ამიტომ, როგორც გერმანიის სოციალ-დემოკრატია, აგრეთვე მთელი სოციალისტური ინტერნაციონალი მხარს უჭერს დღეს გერმანიის მთავრობის ცდას საფრანგეთთან შერიგების შესახებ.

მართლა ბეცი უნდა იყოს დღეს ის სოციალისტი, რომელიც შექმნილ პოლიტიკურ სიტუაციიდან გამოსავალს იძებს დღევანდელ პირობებში იმპერიალიზმთან პროლეტარიატის მორიგებაში.

და ასეთ რეცეპტს სოციალიზმის იმპერიალიზმთან შეერთების შესახებ იგონებენ მხოლოდ გზადანბნულ მეორე ინტერნაციონალის დაბრმავებული ავენტები...

ეს ხალხი თავიანთ თავს უწოდებენ მარქსისტებს.

მაგრამ ამ რეზოლიუციებში მარქსიზმის ნატამალიც არაა.

მიუხედავად იმისა, რომ აზრი იმის შესახებ, თუ „რა ექნაო“ — უნდა მუშავდებოდეს ყოველთვის არსობრივად, ამა თუ იმ გარემოების მიხედვით, მაინც შეგვიძლია დავადგინოთ საერთო ძირითადი და სახელმძღვანელო წესები მარქსიზმის რევოლუციური ტაქტიკისთვის.

ასეთი ძირითადი დებულებანი არის აღნიშნული „კომუნისტურ მანიფესტში“. ენგელსი ლაპარაკობს ამაზე თავის წერილში მარქსისადმი 23 ოქტომბერს 1846 წ. როცა საზღვრავს, თუ რა არის სოციალიზმი. ტაქტიკურ დებულებათა საერთო დასკვნებს მარქსი და ენგელსი აკეთებენ „კომუნისტურ მანიფესტის“ მეორე და მეოთხე თავში. აგრეთვე „კომუნისტთა კავშირის ცირკულიარულ წერილში“ (მარტი 1850).

ძირითადი დებულებანი, მარქსიზმის რევოლუციური ტაქტიკის, რომ საუფუძვლად უდევს, შემდეგია:

1. წინააღმდეგობა, შეურიგებლობა ბურჟუაზიასა და პროლეტარიატის შორის.

2. პროლეტარიატის ბრძოლა რევოლუციურია. მისი მიზანია — ბურჟუაზიის დამხობა. ტაქტიკა ისე უნდა იქნეს ამუშავებული, რომ წინააღმდეგობა კი არ ვადაფუჭდეს, არამედ ხაზი გაესვს და წინ წაიშოდეს.

3. ბრძოლა მასსიურია, ამიტომ ყოველთვის მხედველობაში უნდა გვექონდეს მისის გათვითცნობიერება.

4. თავისი ობიექტური მდგომარეობით პროლეტარიატი ბელადია ყველა ვაყვედმელისა და დაჩაგრულის.

5. ბურჟუაზიისა და პროლეტარიატის შორის არსებულ წინააღმდეგობიდან ერთად-ერთი გამოსავალია — შეცვლა ბურჟუაზიული ევროპის საკუთრების საზოგადოებრივი კომუნისტური საკუთრებით.

6. რევოლუცია სტიქიური მოვლენაა. ის შედეგია საწარმო ძალთა და ეკონომიურ ურთიერთობათა შორის არსებულ წინააღმდეგობის განვითარების. ამ წინააღმდეგობის განსაკუთრებით გამწვავებას იწვევს კრიზისები და ომები. რევოლუცია არის განსაკუთრებით გამწვავებულ კლასობრივ შეტაკებათა ხანა. რევოლუციის დროს ირდევია მრავალი დამპალი დაწვებულებმა, თვითცნობიერებაც ჩქარა იზრდება. რევოლუციის ამ ხანაზე უნდა ეფუძნებოდეთ, მისთვის უნდა ემზადდეთ, იმით უნდა ვისარგებლოთ პროლეტარიატის პოზიციის გასამტკიცებლად.

7. როგორც თვით კაპიტალიზმი, ისე მისი საწინააღმდეგო ბრძოლა — საერთაშორისო მოვლენაა.

8. საერთაშორისო მდგომარეობა იმდენათ მომწიფებულია, რომ გამწვავების დროს შეგვიძლია ბრძოლა განვაერთოთ, ვაფართოვოთ, შექვმნათ მუშათა მთავრობა, გამოვიცხადოთ პროლეტარიატის დიქტატურა.

9. კლასობრივ საზოგადოებიდან უკლასო საზოგადოებაში გადასვლა წარმოადგენს ხანგრძლივ ხანას კლასობრივ ომებისას, რაიც ხდება მუდამ ცვალებადს გარემოებაში.

10. სამოქმედო პროგრამის შემუშავების დროს გარეობა ისე უნდა გავითვალისწინოთ როგორც არის, უნდა გამოვიდეთ არსებულ მდგომარეობიდან, დავმყაროთ ფაქტების მტკიცე საფუძველს.

11. ვიდრე ვაჭრობა, ბაზარი და კაპიტალიზმი არსებობს, ძირითადი ფაქტი არის შეუპოვებელი წინააღმდეგობა ბურჟუაზიასა და პროლეტარიატის შორის. ეს არის საფუძველი, საიდანაც უნდა გამოვიდეთ ტაქტიკურ საკითხთა გადაჭრის დროს.

ეხლა შევადაროთ ამ 15 კაცის აზრი რევოლუციონერ მარქსიზმის დებულებებს, და ვნახოთ, რომ ამ ხალხს კაი ხანია დაუფიქვნია მარქსიზმი.

პროლეტარიატის ბრძოლას ძალა-უფლებას აღებისთვის ყოველთვის მოყვება სამოქალაქო ომები, „ხანგრძლივი ხანა კლასობრივ ომებისას“.

მარქსიზმი არ უარყოფს ამას და ათუ ვაფორმის ამის გამო რევოლუციისა.

ეს 15 კაცი კი ამბობს:

— ვინაიდან პროლეტარიატის ბრძოლას მოყვება სამოქალაქო ომი, ამიტომ ის მიუღებელიაო.

რევოლუციონური მარქსიზმი სასტიკი წინააღმდეგა ბურჟუაზიასთან მორიგების, დათმობის.

ეს 15 კაცია კი ურჩევს თავისი ქუთით გერმანიის პროლეტარიატს შეუბრძნის საფრანგეთის იმპერიალიზმს.

თუ რა აზრის იყო სოციალიზმის მასწავლებლები და კერძოთ ენგელსი დემოკრატიის როლის შესახებ რევოლუციის პროცესში, ეს აშკარათ სიანს ენგელსის წერილიდან ბეჭეოსადმი. 11 დეკემბერს 1884 წელს ენგელსი სწერს:

„რაც შეეხება წმინდა დემოკრატიისა და მის მნიშვნელობას მომავალში, მე ვფიქრობ, გერმანიის იგი გაცილებით ნაკლებ მნიშვნელოვან როლს ითამაშებს შედარებით ძველ სამრევლო ქვეყნებთან. მაგრამ ეს მას არ შეუშლის ხელს რევოლუციის დროს მოკლე ხნით მოიპოვოს დროებითი მნიშვნელობა უკიდურესი ბურჟუაზიული და ფეოდალური იმპერიების უკანასკნელ მხსნელად. ასეთ მომენტში მთელი რეაქციური მასა მის გარშემო იყრის თავს და აძლიერებს მას. მაშინ დემოკრატიულად ცხადდება ყოველივე, რაც კი რეაქციონური იყო. ასე მოხდა 1848 წ., როცა მთელი ფეოდალურ-ბიუროკრატიული მასა მარტიდან სექტემბრამდე მხარს უჭერდა ლიბერალებს, რომ დაემშვიდებინათ რევოლუციონური ხალხი, ხოლო როცა ეს შესრულებულ იქნა, თავისთავად ცხადია, მათ ლიბერალები კინწის კვრით გაყარეს. ასე მოხდა საფრანგეთშიაც 1848 წ. მაისიდან ბონაპარტის არჩევნებამდე სექტემბერში, როცა „ნაციონალის“ წმინდა პარტია, ყველაზე უფრო უკიდურესი, მხოლოდ იმითი ბატონობდა, რომ მხარს უჭერდა მის ფრთის ქვეშ შეკავშირებული მთელი რეაქცია. ასე იყო ყველა რევოლუციისაში, ხელისუფლებას იპყრობს ყველაზე უფრო მოშინაურებული პარტია (რევოლუციური პარტიათა შორის), რომელსაც კიდევ შერჩენია უნარი მართლაც გამგეობისათვის (მდიდრებისებურად) სწორედ იმიტომ, რომ დამარცხებულნი მხოლოდ ხედავენ შველის უკანასკნელ შესაძლებლობას. რასაკვირველია, იმის მოლოდინი არ უნდა გვქონდეს, რომ კრიზისის დროისთვის ჩვენ მხარეზე ამჩრეველთა უმრავლესობა, ერის უმეტესობა იქნება.“

მთელი ბურჟუაზიული კლასი, ფეოდალური მფლობელი კლასის ნაშთნი, წვრილი ბურჟუაზიის და სოფლის მოსახლეობის უმეტესი ნაწილი თავს მოიყრის მაშინ იმ უკიდურესი ბურჟუაზიული პარტიის გარშემო, რომელიც მხოლოდ სიტყვით ამჟღავნებს თავის უკიდურეს რევოლუციონერობას. მე სრულიად შესაძლებელია მეორეა, რომ იგი წარმოდგენილი იქნება დროებით მთავრობაში და შეიძლება იქ ცოტა ხნით უმრავლესობაშიც იქნეს. თუ როგორ არ უნდა მოიქცენ, როდესაც უმცირესობაში მოხვდები,—ეს დაგვიბტკიცა ჩვენ პარიზის თებერვლის მთავრობის სოციალ-დემოკრატიულმა უმცირესობამ 1848 წ. მაგრამ ეს საკითხი ჯერ კიდევ აკადემიური ხასიათისაა.

რასაკვირველია, შესაძლებელია, რომ გერმანიაში საქმის ვითარებამ სხვა მიმართულება მიიღოს, სწორედ სამხედრო მიზეზების გამო.

ახლანდელ პირობებში გარეგანი საბაბი შესაძლებელია მისცეს მხოლოდ რუსეთში. თუ ეს საბაბი არ იქნება და საქმე გერმანიიდან დაიწყება, მაშინ რევოლუცია შესაძლებელია მხოლოდ ჯარიდან დაიწყოს. თანამედროვე ჯარის წინაშე შეიარაღებული ხალხი სრულ არარაობას წარმოადგენს. ამ შემდგევვაში, ე. ი. თუ აქტიურად გამოვლენ ჩვენი სათადარიგონი 20—25 წლისა, რომელიც არჩევნებში არ მონაწილეობენ, მაგრამ სამხედრო სწავლაში იწვრთნებიან,—მაშინ შეიძლება კიდევ გადავახტეთ წმინდა დემოკრატიას. მაგრამ დღეს ეს საკითხიც აკადემიურია, თუმცა მე, როგორც პარტიის მთავარი შტაბის წარმომადგენელმა, უნდა გავითვალისწინო ეს შესაძლებლობაც. ყოველ შემთხვევაში კრიზისის დროს და კრიზისის მეორე დღეს ჩვენი ერთადერთ მოწინააღმდეგედ გამოვა მთელი რეაქციონური მასა, რომელიც გაერთიანდება წმინდა დემოკრატიის გარშემო. და აი ეს, მე ვფიქრობ, ყოველ შემთხვევაში უნდა გვქონდეს მხედველობაში.“

და აი ამ რეაქციონურ დემოკრატიის იმედით მუშაობენ დღეს ის პირნი, რომლებიც თავიანთ თავს სოციალისტის სახელით ნათლავენ.

ჩვენ გადაჭრით ვამბობთ, რომ მთელ იმ გზაში, რომელზედაც თავდაქანებით მიდიან დღეს მეორე ინტერნაციონალი და მისი აგენტები, არაა არაფერი სოციალისტური და მარქსისტული.

და ეს დღეს არავისთვის საიდუმლოებას არ შეადგენს.

ამას მჭერმეტყველურად მოწმობენ თვით მათი რეზოლუციები და დეკლარაციები.

ა. რ.—ძე.

პოლიტიკურ პარტიათა დაშლა.

1.

„კომუნისტური რევოლუცია არის არსებული ქონებრივი ურთიერთობის ყველაზედ უფრო რადიკალური უარყოფა, და რაღა გასაკვირველია თუ თავის განვითარების მსვლელობაში იგი ყველაზედ უფრო რადიკალურად არ აღდგეს ტრადიციულ იდეებს.“

კომუნისტური მანიფესტი გვ. 87.

პრავალი „ტრადიციული იდეა“ დანაგრია „კომუნისტურმა რევოლუციამ“. მთელი საზოგადოებრივი ცხოვრების მაჯისცემა სხვა გვარად ამუშავდა. გუშინდელი ლამაზი იდეალი დღეს მახინჯად გვეჩვენება. გუშინდელი პროგრესისტი დღეს რეგრესისტი, გუშინდელი რევოლუციონერი დღეს რეაქციის ამბარებს, გუშინდელი პოლიტიკური ფორმულა დღეს უნაყოფო აზრადაა ქცეული.

ეს რადიკალური ცვლილება, რომელიც შედეგია ძლიერი სოციალური სტიქიის, თავისი მხრივ იწვევს პოლიტიკურ ძალთა, პარტიათა გადაჯგუფებას. საქართველოს პოლიტიკურმა ცხოვრებამ ამ მხრივ დიდი ცვალებადობა განიცადა. ყველა პოლიტიკური პარტიის წიაღში თავი იჩინა ახალმა ნაკადმა, ახალმა გზამ. ეს პროცესი პარტიათა ცხოვრებაში არ არის მარტო საქართველოს ან საბჭოთა რესპუბლი-

კების მაშტაბით. იგი ევროპულ მაშტაბით იმდინარეობს. საფრანგეთის სოციალისტური პარტია კომუნისტური პარტიის მშობელი ბლეზა, იტალიის სოციალისტურ პარტიაში ბრძოლა, სერატისა და ტურატის დაპირისპირება და პირველის შესვლა კომინტერნში. გერმანიაში სპარტაკი, კომპარტიის აღმოცენება, დამოუკიდებელი გამოყოფა სოციალ-დემოკრატიისაგან, 21/2 ინტერნაციონალის შექმნა, მისი გაუქმება და დაბრუნება 2 ინტერნაციონალის ოჯახში და მრავალი სხვა ააშკარავებს, რომ პარტიათა რღვევა—შენება დიდის მასშტაბით ვითარდება.

ჩვენს მიზანს შეადგენს ამოვიცნოთ მიზეზები ამ მნიშვნელოვანი პროცესისა. გამოვყაროთ ის ობიექტური პირობები, რაც ხდება წყაროდ ასეთი მოვლენებისა. კერძოდ გავითვალისწინოთ საქართველოში მომხდარი ფაქტების შინაარსი და მისი გამოწვევი ფაქტორები.

როდესაც 21/2 ინტერნაციონალმა თავისი არსებობა დაიწყო კომუნისტურმა პრესამ იგი სისწორით შეადგინა. ანხ. კ. რადეტი სწერდა, რომ მას არ აქვს დიდი ხნის სიცოცხლო, რომ იგი ვერ შეჭერდება იმ საშუალო პოზიციებზედ, რომელსაც სურს დაეყრდნოსო. ეს პროგნოზი სავსებით გამართლდა. რევოლუციონური ძალთაობის განვითარებამ და თანამედროვე ძალთა ჭიდილმა 21/2 ინტერნაციონალი ისევ ოპორტიუნისტთა და რეფორმისტთა ოჯახის კანონიერ შვილად აქცია, რომელიც მცირე ხნის განდგომის შემდეგ დაუბრუნდა თავისი მშობელს. 2 ნახ. ინტერნაციონალის სულის ჩამდგმელი, რომელიც სიტყვიერად პროლეტარიატის დიქტატურის შესახებ გველაპარაკებოდნენ გვერდში ამოუდგენ შტრეზემანს და იგივე პილფერდინგი ფინანსთა მინისტრის როლში მოგვევლინა, რომელიც უკანა კარებიდან გამოდგენა ბურჟუაზიაშიც.

რატომ ხდება ყოველივე ეს? ნუ თუ მხოლოდ იმიტომ, რომ პერსონალურად, პიროვნულად ეს ხალხი მოლატბეა? ნუთუ კომპარტიის რიცხვების გაძლიერებაც საბჭოთა რესპუბლიკებში მხოლოდ მშიშარა ხალხისა და კარიერის მძებნელთა დიდი რაოდენობით აიხსნება? რასაკვირველია ასეთი ახსნით ვერ დაეკმაყოფილებთ ჩვენ თავს. გერმანიაში, სამწუხაროთ, ჯერ „ჩეკა“ (საგანგებო რაზმი) არ ასებობს, მაგრამ კომპარტიის წევრთა რიცხვი ძალზე იზრდება, ხოლო სოც.-დემოკრატების რიცხვი სისწრაფით ეცემა. არც მოლატბეობაა მარტო იმის მიზეზი, რომ მეორე ინტერნაციონალის მამები პროლეტარიატის სისხლით არიან გათხუნულნი, რომელთა ხელები გუშინ ვერსაღის ზავს ასეამდენ ბეჭედს, ხოლო დღეს ბოლგარეთის მუშების ამბოხებებს ახრბენ ვრანგელთან ერთად ან შტრეზემანს დასტურს აძლევენ წითელი ტიურინგიის ჩასაკლავად, რაც ობიექტურად მონარქისტებს ხელს უწყობს, რომლებმაც დააპყრეს ბავარია.

ამ მოვლენების მიზეზი ჩვენი ეპოქის გავებაში და თანამედროვე საზოგადოების კლასობრივ სტრუქტურაში მარხია. ობიექტური, მატერიალური საფუძველი პარტიათა დაშლის აქ უნდა ვეძიოთ. რამდენადაც შრომასა და კაპიტალის შორის გამართული ბრძოლა უკიდურესობას აღწევს, რამდენადაც გარდა-

მავალი პერიოდის სივრცეებზე ბურჟუაზი-სა და პროლეტარიატის დაპირისპირება ორ დიამეტრალურ მოწინააღმდეგე ბანაკს აჩენს, იმდენად შეუძლებელი ხდება საშუალო კლასების ინიციატივით შექმნა საშუალო პოზიციისა, რომელსაც შეეძლოს მოწინააღმდეგეთა შერეობა, მათი დაპირისპირების მოხსნა. ეს ბრძოლა კი თავის თავად, სტიქიურად ახდენს ძალთა გადაჯგუფებას, სწარმოებს პოლიტიკურ პარტიების დაშლის პროცესს, მეორე მხრივ ადგილი აქვს მერყევი ელემენტების გამოჩენას, რომელნიც უკავშირდებიან ერთს ან მეორე მებრძოლ ძალას. ეს გადაჯგუფება ეწყობა კლასობრივ დიფერენციაციას. კლასობრივი ინტერესი მიაქანებს წვრილ-ბურჟუაზიას, გლეხობას პროლეტარიატისაკენ იქ, სადაც პროლეტარიატის ხელშია ძალა უფლება, ხოლო ბურჟუაზიისაკენ იქ, სადაც ბურჟუაზიაა გაბატონებული. ამიტომ არის, რომ საბჭოთა ხელისუფლების დასაყრდენი ხდება გლეხობა, რომლის კლასობრივ ინტერესებს იცავს მშრომელთა ძალაუფლება, ამიტომ არის, რომ წვრილი ბურჟუაზიაც ურიგდება საბჭოთა ხელისუფლებას და აღარ იბრძვის მის წინააღმდეგ. ამიტომ არის რომ საფრანგეთში ესევე ძალები რეაქციას ამაგრებენ და რევოლუციისათვის არ წარმოადგენენ სათადარიგო რეზერვს.

აქ ყველაზედ აშკარად სჩანს, რომ თანამედროვე ისტორიას კლასთა ბრძოლა ქმნის, ეკონომიური კონუნქტიურას გამოყავს ბრძოლის არენაზედ დაზარალი ერებიც, რადგან მეტროპოლისის კაპიტალის ბატონობა იწვევს რეაქციას კოლონიის მცხოვრებთა შორის.

განსაკუთრებული სახე უნდა მიიღოს პარტიათა ურთიერთობის საბჭოთა რესპუბლიკებში. სანამ ყველა პარტია „ხალხის ინტერესებისათვის“ ქადაგებდა, მანამ პარტიათა რიცხვის სიდიდეს ერთგვარი მნიშვნელობა ქონდა. მაგრამ ყოველი პოლიტიკური პარტია კლასის ინტერესების მატარებელია, რამდენადაც პარტია კაპიტალისტურ საზოგადოებაში კლასობრივ ნიადაგზე შენდება. როგორადაც გატაცებული ბედის მამიებელი არ შეიკრიბონ, როგორი ლამაზი იდეებიც არ უნდა შეიმუშავონ, და დაარსონ პარტია, ისინი გარიყული დარჩებიან თუ თავისი ანგარიში არ აიღონ რომელიმე კლასი და მისი ინტერესების დაცვას არ შეუფარდეს პოლიტიკური ბრძოლა.

შხოლოდ ის პოლიტიკური პარტია სცოცხლობს და ვითარდება, რომლის საფუძველია ძლიერი საზოგადოებრივი კლასი.

საბჭოთა ქვეყნებში, როდესაც ძალა უფლება პროლეტარიატის ხელშია გადავიდა სხვა კლასები დიქტატურის ქვეშ მოექცა. პოლიტიკური პარტიები შეეჯახნენ პირისპირ კლასობრივ ბრძოლას, სამოქალაქო ომს. ამ ბრძოლამ მოახდინა ძალთა გადაყოფა. ბარკადების იქეთ მოექცა როგორც მონარქისტები, კადეტები და არა სოციალისტები, ისე ესერები და მენშევიკებიც, რომლთაც წინათ დიდი რევოლუციონური წარსული ჰქონდათ. რატომ? იმიტომ, რომ ესერებისა და მენშევიკების ცოცხალი ბაზა იყო წვრილი ბურჟუაზია, ის უფრო დემოკრატიული ელემენტი იყო, ვიდრე სოციალისტური.

გადამწყვეტი ბრძოლის დროს, სანამ გამარჯვებას უზარუნველყოფდა პროლეტარიატი, ეს

ძალები რეაქციის ბანაკში მოექცა, ხოლო დღეს მათში ხალი ელემენტები რევოლუციის დაუბრუნდა. ეს ძირითადი კლასობრივი მომენტი იყო პარტიათა დაშლის მიზეზი. მარქსი ამბობდა, რომ პროლეტარიატის გამარჯვების შემდეგ, ბურჟუაზიის ნაწილი, რომელიც თავისი დამარცხებაში დარწმუნდება, პროლეტარიატის ბატონობას შეურიგდება. მართლაც დაწყებული კადეტებიდან და გათავებული ანარქისტებით ყველა პარტიაში თავი იჩინა განხეთქილებამ. წარმოიშვა ახალი ფრთები, ახალი ჯგუფები, ნაწილი წავიდა მარჯვნივ, ნაწილი მარცხნივ. ეს პროცესი მეტად მტკივნეული იყო პარტიებისათვის, მაგრამ ამას მოათხოვდა გარდამავალი პერიოდის ლოლიკა.

ა. კ.

გასამართლების კოედიცია.

ლოზანაში დაიწყო ამხ. ვოროვისკის მკვლელის ფაშისტ კონრადის გასამართლება.

ყველას ახსოვს ალბად ის ვერაგული მკვლელობა, რომელსაც ადგილი ჰქონდა „განათლებულ“ შვეიცარიაში.

ლოზანის კონფერენციაზე წარგზავნილ საკავშირის რესპუბლიკების დელეგაციის თავჯდომარე ამხ. ვოროვისკი, სახელმწიფოების ოფიციალური წარმომადგენელი, რევოლუციის ტყვეთა სასიკვდილო დასჯა ვიღაც შვეიცარიელმა კონრადიმ, ყოველმა თეთრმა ოფიცერმა.

აღსანიშნავია რომ სანამ მკვლელობა მოხდებოდა შვეიციის ფაშისტურმა ლიგამ საბჭოთა დელეგაციას წინადადება მისცა—დაეტოვებია ლოზანა, ხელი აეღო საბჭოთა რესპუბლიკების ინტერესების დაცვაზე, დაეთმო ბურთი და მოედანო და წასულიყო.

ფაშისტურმა ლიგამ ვერ მოინელა ის, რომ ლოზანაში საბჭოთა დელეგაცია, რომელიც შეეცდებოდა დაეცვა მშრომელთა ინტერესები, რომელიც ამხილებდა იქ შეყრილ იმპერიალისტურ ხროვის ნამდვილ ბუნებას და სულსიკვეთებას და გაბედულად იტყოდა მუშურ გლეხური ხელისუფლების სიტუცას. ვერ მოითმინა და აკი მოისყიდა ავანტიურისტი თეთრგვარი დიელი აუციკერი, დაავალა მოკვლა დელეგაციის თავმჯდომარისა და მით შეეცადა მიეღწია მიზანს. კონრადიც პირნათლად ასრულა თავის მოვალეობას.

ერთგულთი ემსახურება თავის ბატონებს. ის მიდის რესტორანში, სადაც ჩვეულებრივ სადილობს ამხ. ვოროვისკი, ესერის და კლავს მას.

იქვე მყოფ დელეგაციის თანამშრომლებთან არ იშურებს ენერგიას და ორთავს დასჯრის. „წესიერებისა და მყუდროების“ დამცველი ლოზანის პოლიცია რამოდენიმე ხნის შემდეგ იგებს მომხდარ ამბავს.

წარმოდგინეთ ბატონ კონრადის ნერვიულობაც კი დაეტყო პოლიციის ვადამეტებულ დაგვიანების გამო.

ხედმეტი ერთგულება გამოიჩინა პოლიციამ, თვით კონრადიც უკმაყოფილო დარჩა; ბევრი ალოდინეს.

შავარაზნელმა კონრადიმ პირნათლად შეასრულა ფაშისტური ლიგის დავალება. მოჰკლა ამხ. ვოროვისკი.

დასჯრა დივილიკოვსკი, არენსი, და თითქოს აქ არაფერიოა, მშვიდით წავიდა პოლიციის სააგენტოში.

და მართლაც განა კონრადის რიმიეს უნდა შინებოდა?

მან ხომ კარგად იცოდა, რომ ფაშისტური ლიგა და შვეიცარიის მთავრობაც თავს გამოიდებდა მისთვის.

და ამიტომაც იყო რომ საფრთხეს არ მოელოდა, წყნარად და დინჯათ, მიემართებოდა პოლიციის შენობისაკენ ამ საზიზღარი მკვლელობის შემდეგ.

რას მიღწია ფაშისტებმა?

გეგმის პირველი ნაწილი თითქოს შეასრულეს.

საბჭოთა დელეგაციის მეთაური მოსპენს და ამით თითქოს გარიყეს ის ლოზანის თათბირის ასპარეზიდან.

მეორე ნაწილში კი კოეზი საეგებთ ნაცარში ჩაუვარდათ.

საერთაშორისო კაპიტალიზმი სკდილობდა როგორმე გამოეწვია საბჭოთა კავშირი; ომში ჩაება.

მას შემდეგ, რაც მათი ცდა ინტერენციის ბლოკადის და სხვა და სხვა ხრიკების საშველებით საბჭოების მოსპობისა, დამარცხდა და გაკოტრდა, მათ მხოლოდ ეს გზა და დარჩენათ.

ამიტომაც იყო, რომ ასეთი საზიზღარი ტეტორისტული აქტი ჩაიდინეს.

მათი ანგარიშები ნათელი იყო.

საბჭოთა რესპუბლიკები არ მოითმენს შეურაცყოფას, შეეცდება დიცივას თავის პრესტიჟი, ულტიმატუმებს წარმოადგენს, ხოლო ულტიმატუმებს საპასუხოთ ჩვენ მას ომით გაუფასპინძლებით და სრულყოფად ავღვავით დედამიწის პირიდგანათ.

როგორც ვთქვით ანგარიშებში მოსტყუედენ.

რასაკვირველია, საბჭოთა რესპუბლიკები ამ შეურაცყოფას არავის აპატიებს.

ასეთი ანგარიშების გასწორების წამი კიდევ მოვა.

ხოლო მაშინ და დღესაც მას ომი არ სურს, შინაური საქმეების კეთებას შეუდგა, თავის ახალ სახელმწიფოს აშენებს და არ სცალია ომისათვის.

მეორე კიდევ ჩვენ შორის და კაპიტალისტურ სახელმწიფოთა შორის ერთი დიდი განსხვავება არის ამ მხრივ.

მაშინ, როდესაც შეურაცყოფილმა კაპიტალისტურმა სახელმწიფომ შური უნდა იძიოს თვითვე და მით აღადგინოს შეღახული პრესტიჟი. ჩვენ ამას არ ვსაჭიროებთ.

ჩვენს მაგიერ შურს იძიებს იტალიის და შვეიცარიის პროლეტარიატი, როდესაც იქ დაამზობს არსებულ წყობილებას და წითელ დროშას ააფრიალებს მის ნანგრევებზე.

ჩვენს მაგიერ ამხ. ვოროვისკის სისხლს აიღებს საერთაშორისო პროლეტარიატი.

აი ეს შურისძიება ვაცალებით მძლავრი, ვაცილებით მიზანშეწონილი იქნება.

ჩვენ არ წამოვეგეთ პროვოკაციულ ანკეზებ. საბჭოთა დიპლომატიამ მშვიდობიანათ გაამოიყვანა ჩვენი ზომილდი ატეხილ ქარიზმადიდან.

ილიტომ, რომ ჩვენ არ გვსურს ომი, უკეთ, ჩვენ არ გვცლიან მისთვის. ეს სრულებით არ ნიშნავს იმას, თითქმის ჩვენ უარი ვსთქვით შურისძიებაზე. მიუღი ჩვენი მუშაობა, მიუღი ჩვენი არსებობა, მხოლოდ ერთ მიზანს ემსახურება. ეს მიზანი დამზობა კაპიტალისტურ საზოგადოებაშია.

ეს იქნება უდიდესი შურისძიება და მასთან უდიდესი ზენიმი საბჭოთა კავშირის და მსოფლიო მშრომელი მასისა.

ჩვენ არ გვინტერესებს დღეს ის თუ რა განაჩენს გამოიტანს შევიცარიის ფაშისტური სასამართლო. ჩვენ წინადაწინ ვიცით, რომ ავიაზაკი კონრადი გამართლებული იქნება სრულიად ან და მცირე სასჯელს მიიღებს.

მაგრამ ჩვენ ვიცით, რომ კონრადი როგორც კაპიტალისტური ხროვის წარმომადგენელი, მასუხს აგებს მომავალ პროლეტარული სასამართლოს წინაშე; რევოლუციონური ტრიბუნლის წინაშე.

და იქ მივლევება მას სათანადო. აღსანიშნავია, რომ საზღვარგარეთის თეთრი ემიგრაცია სცდილობს გამოიყენოს ეს პროცესი, როგორც გასამართლება არა ბოროტმოქმედის, ავიაზაკის, კაცისმკვლელისა, არამედ როგორც გასამართლება საბჭოთა რესპუბლიკებისა.

ესეც საკმაოდ ახასიათებს სასამართლოს, რომელიც შეუღდა გასამართლების კომედიის თამაშს.

ქეთილი.

მარცხი მარცხზე.

5 სექტემბერს თბილისში შეკრებილა 15 მენშევიკმა მიმართა მოწოდებით მარქსისტულ ახალგაზრდობას მაგრად მდგარიყენენ თავიანთ „პოზიციასზე“ და მომავალშიაც განეგრძოთ ბრძოლა საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ.

მოწოდებაში ჩვეულებრივი ენით არის ჩაწერილი ძველი ზღაპრები ჩეკაში ახალგაზრდობის წვალბების შესახებ, ნაძალადევათ კონფერენციების გამართვის შესახებ და სხვა ასეთი სადემოკრატიო მასალები.

შემდეგ ეს 15 კაცი, რომელიც თავის კრებას უწოდებს კონფერენციას, მოუწოდებს ახალგაზრდა მარქსისტებს:

— ახალგაზრდა აზხანავებო! ვანავრძეთ ბრძოლა თქვენს ეკლიან, მაგრამ სწორ გზაზე. „კომსოვლას“ ხულიგანობას და შკაინაეს წინ დაუყენეთ თქვენი იდეური მუშაობა.

31 ოქტომბერს კი ახალგაზრდა მარქსისტების სრულიად საქართველოს ყრილობაზე, სადაც წარმოდგენილი 5000-ზე მეტი მანდატი, ახალგაზრდა აზხანავებმა სასტიკი პასუხი გასცეს ამ მოწოდებას. მათ მონახეს თავისი გზა და მაგრად დადგენ რევოლუციონური მარქსიზმის პლატფორმაზე. მენშევიზმს კი შეაქციეს ზურგი.

ეს იყო თავზარდაშეკეტი დამარცხება იმ ორიოდ მენშევიკის, რომლებიც მუშების დაკარგვის შემდეგ ფაქტობდენ დასაყრდნობ წერტილის მიონახვის ახალგაზრდობაში.

მაგრამ აქაც ბედმა უღალატა მათ, მიუხედავად იმისა, რომ მათი აგენტები არაერთარ საშუალებას არ თაკილობდენ, რომ როგორმე გაემარჯვებიათ ამ ყრილობაზე.

მეორე დიდი დამარცხება იგემა მენშევიკურმა ცეკამ ოქტომბრის დღესასწაულების დროს.

მან მოწოდებით მიმართა ყველა თავის „ორგანიზაციებს“ და მუშათა კლასს:

— „სრული ბოიკოტი, არც ერთი მუშა, გლეხი, ახალგაზრდა და პატიოსანი მოქალაქე არ უნდა დაეწროს საოკუპაციო მთავრობის დღესასწაულს. ამ გაფართხილების ვაგებთთანავე თქვენ საჩქარო უნდა შეუდგეთ მზადებას. ყველას უნდა აცნობოთ ეს, აუხსნათ და გაურკვეით ოქტომბრის დღესასწაულის მნიშვნელობა საერთოდ და კერძოდ საქართველოს ერისთვის, ჩვენი დამოკიდებულება მისდამი.

ჩვენ ღრმით ვართ დარწმუნებული იმაში, რომ ჩვენი არსებული ორგანიზაციები ჩაატარებენ ამ კომპანიას და ამით დაანახებენ ქვეყანას, რომ ეს დღესასწაული არის არა ქართველი ერის და მისი მუშათა კლასის, არამედ მოსკოველ საქართველოს დიქტატორების“.

თუ როგორ შეგება ქართველი ერი და მისი მუშათა კლასი ამ ტირანულიარს, აშკარათ დინახა ყველამ 7 ნოემბერს.

არახოდეს ჩვენში ოქტომბრის დღესასწაულს არ ახსოვს იმდენი ხალხის მოზღვავება, როგორც ამ დღეს.

რამდენიმე ვერსზე იყო გაშლილი პროცესია. დიდუბე ვაკედელი იყო ხალხით. ასეთი ზღვა ხალხი არც ერთ დღესასწაულზე არ უნახავს არავის.

მაგრამ, რაც დამახსიათებელია, აქ იყო არა მარტო მუშები და მოსამსახურეები, აქ იყვნენ უბრალო მოქალაქეებიც, რომლებიც თავისი ნებით მოვიდენ და იღებდენ მონაწილეობას დღესასწაულში.

აუარტებელი კერძო ეტლები და ფეხითაც მოაწყდენ მოქალაქეები დიდუბეს.

თითქო ცეკას გასაჯარებლათ მოვიდა ამ დღესასწაულზე მუშ მოსამსახურეთა გარდა ისეთი ხალხიც, რომელსაც წინეთ ნაკლებათ შეხვდებოდათ ასეთ დღესასწაულებზე.

ამნაირად სრული ბოიკოტი გამოეცხადა არა ოქტომბერს, არამედ თეთ მენშევიკურ ცეკას. ასეთი სასტიკი დამარცხებით გათავდა მენშევიკური ცეკას დონ-კიხოტობა, როგორც ახალგაზრდა მარქსისტების, ისე ოქტომბრის დღესასწაულის მიმართ.

ნაცნობი.

P. S. მენშევიკური ცეკას საყურადღებოთ. სტუდენტობა საერთოდ წინეთ არ გამოდიოდა საბჭოთა ხელისუფლების მიერ მოწყობილ დღესასწაულებში. ამ წელს კი გამოვიდა და აქტიური მონაწილეობა მიიღო ამ დღესასწაულებში.

კოლიშიკურ გადასახლებულთა შესახებ.

სრულიად საქართველოს ს. დემოკრატიულ ორგანიზაციათა ყრილობამ დიდი გავლენა მოახდინა როგორც ადგილობრივ პოლიტიკურ ტუსალებზე, ისე გადასახლებულებზეც. უსათუოდ მოხდა ქველი ტაქტიკის გადაზინჯვა და ახალი გზების ძებნა. მენშევიკური ტაქტიკა იმ სახით, როგორც აშას არალეგალური ცეკა აწა-

რმოებს, დღეს არავის არ სწამს. გარდატეხა უკვე ფაქტია. ნაწილმა პოლიტიკურ გადასახლებულების იმდენი გამბედაობა და რევოლუციონერობა გამოიჩინა, რომ პირდაპირ და აშკარად აღიარა წარსულში დაშვებული შეცდომები და გულწრფელად და შეგნებულად დადგა ჩვენს პოზიციასზე. ნაწილი კი მენშევიკებს უკვე მოშორდა, მაგრამ ჯერ-ჯერობით არც ჩვენთან მოდის. ხოლო ნაწილი სულთ და გულთ მწყურვალეა დამგოს ანტი რევოლუციონური მუშაობა წარსულში და ჩვენ ამოვიდგეს გვერდში შავ ძალებთან ბრძოლაში, მაგრამ ის „პარტიის“ მაღალი ფენების ტერორის ქვეშ იყოფება და ჯერ კიდევ ყოყმანობს, გადაწყვეტი ნაბიჯის გადადგმას ვერ ახერხებს. ტრადიციული უკრიტიკო დაჯერება „პარტიის“ მაღალ ფენების წარმომადგენლებისათვის ზოგიერთებს იქაც გაყოლია და საკუთარი გზით სვლას, საკუთარი გონების ამუშავებას ვერ ახერხებენ. ეს მაღალი ფენები კი აცხადებენ, რომ ისინი ვითომ ეროვნულ ფრონტზე იბრძვიან და თავის თავს სამხედრო ტყვეებათ სთვლიან. ყველასათვის აშკარაა, რომ ისინი სამხედრო ტყვეები კი არ არიან, არამედ პოლიტიკური გადასახლებულები. და რა წამსაც ისინი სცნობენ საბჭოთა ხელისუფლებას საქართველოს ნამდვილ ხელისუფლებად და გასწყვეტენ ყოველგვარ კავშირს ევროპის, თუ შინაურ შავ ძალებთან, იმ წამსვე ისინი დაბრუნებულ იქნებიან საქართველოში.

ჩვენ ვფიქრობთ, რომ გადასახლებულთა მაღალი ფენები, რომელნიც მოქციულნი არიან ზოგიერთ ფანტატიკოსების ვავლენის ქვეშ, სულ მაღვ განთავისუფლებიან მათი გავლენისაგან და კვლავ დაუბრუნდებიან მუშათა კლასს, რომ მის რიგებში იბრძოლონ პროლეტარიატის დიქტატურის განსამტკიცებლად და კომუნისმის დასამყარებლად.

ამის ნიშნები უკვე არის, და შორს არ არის ის დრო, როცა ის „მაღალი ფენები“ იქაც ისე პაერში გამოკიდულნი დარჩებიან, როგორც აქ დარჩა ეგრედ წოდებული არალეგალური ცეკა.

გ. სიხ—ძე.

კასრიოსტოვის მოწოდება.

განსაკუთრებულ ხანაში ეცხოვრობთ. ცხოვრება საშინელის სისწრაფით მიეკანება წინ. ფაქტები ტრიალებენ როგორც კალიდოსკოპში. მას, რაც გუშინ კერპათ იყო აღიარებული, დღეს ისტორია სანაგვე ყუთში ავლდეს და ის, რაც გუშინ მიმალული იყო, მხეზე გამოდის, ფრთებს ისწორებს. ასე სჩვევია მუდამ გარდამავალ ხანას. როდესაც შერყეულია ძირ-ბუდინათ ეკონომიკა, დაშლილია, სულ ერთია ცუდით თუ კარგათ დაწყობილ დალაგებული, ურთიერთობანი სოციალურ-გუგუფათა შორის, იშლება და ირღვევა ამ დალაგებულ ეკონომიურ ურთიერთობათა ანარქული ადამიანის ფსიქიკაში, მის წარმოდგენაში. ბევრს ეს აწინებს, ისინი ვერ ერკვევიან ელვის სისწრაფით ფაქტების და მოვლენების ცვლაში და განზე დგებიან, ბევრს იმედი ეკარგება წონასწორობას დამყარების შესაძლებლობაში, გული უტრუფ-

დგმა მომავალზე და უქიდურესობაში ვარდება. ფრიდრიხ ენგელსი კარლ მარქსის წიგნის „უკლასობრივი ბრძოლა საფრანგეთში 1848 წლიდან 1850 წლამდე“ წინასიტყვიანობაში ამბობს „ამა თუ იმ ხანის ეკონომიური ისტორიაზე ნათელი წარმოდგენა თანამედროვეთათვის ფრიად ძნელია; ეს შეიძლება მხოლოდ მაშინ, როდესაც შეკრებილია და შესწავლილია სათანადო მარაღები“.

ჩვენ თანამედროვენი ვართ ამ დიდი მოვლენებისა, რომელთაც ადგილი აქვთ ჩვენს გარშემო და ჩვენს ცხოვრებაში. ბევრი დაინტერესებულნი ვართ, როგორც ამა თუ იმ სოციალური კლასის წარმომადგენლები, ბევრს მოვლენას თვითვე ვაღრმავებთ ან გვსურს შევჩაეროთ. აქ ინტერესთა შეჯახება უმთავრესს როლს თამაშობს, მაგრამ ეს ინტერესთა შეჯახება ქმნის მოვლენის ბრძოლის მონაწილეებში რეაქციას, გამოწვევას ფსიქოლოგიაში. და ხდება ის, რაც ხდებოდა მუდამ კაცობრიობის ისტორიის სივრცე-სივრცეზე. რეალური, მატერიალური ინტერესები ვითომ უკანა პლანზეა, თითქოს არა ისინი თამაშობენ გადაწყვეტ როლს, და მშის სინათლეზე გამოდის ერთის შეხედვით უანგარო, უმწიკლო „სულიერი ინტერესი“, მაღალი კათეგორიის მოთხოვნებიანი. ერთს ასეთს მოვლენას აქვს ადგილი დღეს ჩვენს სინამდვილეში და გვსურს ამ მოვლენაზე შევჩერდეთ.

ეს ერთი ხანია რაც ჩვენს ქვეყანაში დიდის რიხით და დარბაისული სიმძიმით მოიკალათა პატრიოტობამ. ისტორიულად ეს ქალბატონი ბურჟუაზიის შვილია. მაშინ, როდესაც ეს ხელსაყრელია, ბურჟუაზია მართავს მას ფარვანასავით, თავს ევლებს, როგორც მოსიყვარულე დედა, თუ მისი მატერიალური ინტერესები მოითხოვენ—კიდევაც გააქირავებს. ფულით სიწმინდესაც და სინიღისსაც იყიდა—ეს ბურჟუაზიის იდეოლოგიაა.

საფრანგეთის ემიგრანტები ინგლისის ფულით ვინდვას და ბრეტანის გლეხების სისხლს ყიდულობდნენ, რომ გამარჯვების შემდეგ ეს სისხლი ფულით გადაედღებინათ და პიტის ინგლისის ბურჟუაზიისათვის მიეცათ როგორც გასამარჯვლო. ტიერის მთავრობამ 5 მილიარდი ფრანკით იყიდა ბატონობის შესაძლებლობა პარიზის პროლეტარიატზე. ეს საშინელი დაკინება იყო ვერსალელების მხრით იმ კომუნარებისადმი, რომელნიც საარაკო გმირობით იცავდნენ სამშობლოს. სიანს პატრიოტების ყიდვაც შესაძლებელი ყოფილა და გაყიდვაც—ამ ხალხისთვის. გერმანეთთან ომის დროს რუსეთის ბურჟუაზია ლტოლნიდა ისეთ პროცენტებს, რომ ამას რუსეთში „подлые проценты“ დაარქვეს; „სამშობლოს დამცველთა“ შორის ბევრი იყო ებრაელობაც, ჯარის კაცები, და ქალები. ტულის გუბერნატორი ლაზარეთ-ქენონებიდან გაწერილ ებრაელ ჯარის-კაცებს ასახლებდა და აპატიმრებდა, ესაო და მათ „право жительства“ არა აქვთო. ქართველი ბურჟუაზია ძმობა ერთობაზე გაიძახოდა, ხოლო როდესაც საქართველოს აღმოსავლეთ ცახე ღრუბლები იკრბებოდა ერთი მისი პასუხისმგებელი წარმომადგენელი საქართველოდან ჯოგს ოსმალეთში მიერეკებოდა ნაცკლათ იმი-ს რომ „ძმობა-ერთობა“ გამოეჩინა და ქარ-

თული ჯარისათვის ლუკმა პირიდან არ გამოეტაცა. ეს იყო 1920 წელს.

ასეთია ისტორიული ნარკვევი. მაგრამ უბედურება ისტორიული გაკვეთილების დაიწვევებში არ არის. უბედურება იმაშია, რომ ბრმა პატრიოტობა დღეს თვალ-ხილულივით დადის ჩვენში. მისთვის ღიაა კარები არა მარტო დანაშაულებში და ნობებით მორთულ ოთახებში. უბედურება იმაშია, რომ ბევრი მშრომელი ბრმათ მიყვება ამ ბრმა პატრიოტობას და, რაც უფრო სამწუხაროა ჩვენთვის, ამხანაგებშიაც ბევრი ყავს ამას პარტიის მცემელი. დღეს თუ პატრიოტობა ბურჟუაზიული შემეცნებით არ ვგვსმის, თუ „შენი ქირიმის“ არ ეუბნები ქართველ თავდას და ბურჟუას, თუ ტაშს არ უჯრავ საქართველოზე ტირილის მოლაღატე ხარ და ქართველი ერის ორგული. და ამას მეთაურობენ მარტო ისინი, ვინც ეს ღმერთმა უბრძანა მუშებისათვის თვალის ასახვევათ, ამას ლოცავენ ჩვენი ყოფილი ამხანაგები. ამათ პატრიოტობა მონოპოლიად გამოაცხადეს. პატრიოტობა, საერთოდ, ასალი ხილია ქართველი მენშევიკებისათვის და შეიძლება ამ ახალმა ხილმა გაიტაცა ისინი. ჩვენ ვადაპრით ვაცხადებთ, რომ აქ დამოუკიდებლობა არაფერი შუაშია, აქ თამაშია წვირლ-ბურჟუაზიული გრძნობებზე და ერთ ამთავანი ასეთ ბრმა პატრიოტობაა, რომელიც შოვინიზმად შეიძლება მიღოს. როდესაც პროლეტარიატი ერის გვეგმონია ის ზრუნავს ამ ერზე, ერი მიყვება მას, ვინაიდან ის ხელდას ამ გვეგმონიაში თავისი თავის დაკვას თუნდაც მისი ბურჟუაზიისაგან. სამშობლოსადმი სიყვარული იმას არ ნიშნავს, რომ სთქვა—ჩემი ქვეყნის სამზღერის იქით რაც არის ეს ეშ-მაკისაო. არა! ეს კეთილშობილური გრძნობაა, რომელიც გავალბებს ერთნაირი პარტიეცმით მოეპყრა შენსას და სხვისას. ხოლო შოვინიზმი შენის ვალმერთებაა, რაც უნდა კული იყოს ესენი და სხვისის დამცილებაა, რაც უნდა კარგი იყოს ეს სხვისი.

ეს საჭიროა ვავიეთ. რომ თავი გავართოთ იმ მოვლენებს, რომელნიც საშინელი სისწრაფით გვევლინებიან თავს, არ დავკარგოთ წონასწორობა. ამ წონასწორობის დაკარგვით აიხსნება ის, რომ დღეს მენშევიკურ რიგებში ბევრია ისეთნი, რომელთაც არც წარსული არც მომავალი არ აკავშირებს არც ამ პარტიასთან, არც მუშათა კლასთან. პატრიოტობის მონაპოლით ამაოცხადებამ ერთ ბანაკში მოუყარა თავი იმათ, ვინც ზეალ თვით პატრიოტობის მონოპოლისტებს დააჯდებდა თავზე თუ ფაშისმმა გაიმარჯვა.

და თუ ბევრისთვის, როგორც თანამედროვეთათვის, ფრიად ძნელია, ენგელსის თქმის არ იყოს ნათელი წარმოდგენა ყველა იმაზე, რაც ხდება, ეს მაინც ძნელი არ უნდა იყოს, რომ დავინახოთ ვინ ჩაჯდა პარტიის ყოფილ-ნავში და რა ვანზრახვებით. საჭიროა ეს ნავი სოციალიზმის ნაპირისკენ ვეტაროთ, ამისთვის რო მანტიული გრძნობები რეალურ ინტერებებს უნდა დაუყოლიოთ. და ეს ინტერებები უპირველესათ ყოვლისა კლასის ინტერებებია.

ბევრი ამხანაგები, რომელნიც ჩვენთან არ მოდიან იმიტომ, რომ წარსულზე ტირიან, ამას ივიწყებენ და ამ დაიწყებას ისინი მიყავს მო-

პირდაპირე ბანაკში, სადაც ჩვენს წარსულს კო-ჯორზე დღესაც დასცინიან.

აი აღმაშფოთებელი მავალითო: ქართველი დეკლასიური ინტელეგენციის (ამ ინტელეგენციის თავი საქართველოს ჭირისუფლათ შო-აქეს) ერთ-ერთ ორგანოში იყო შარშან მოთა-სებული ლექსი მარო მაყაშვილის ქალზე. ამ ლექსში იყო დიდი მწუხარება და ღრმა სევდა ამ გმირ ქალზე. იმავე ვაზეთში იმავე ლექსის გვერდით იყო ლექსი სათაურით „ჩიბის“. ამ ლექსშიც იყო დიდი მწუხარება და ღრმა სევდა ჩიბის უდროით დაკარგვაზე.

ვინ არის ეს ჩიბის? ეს თურმე ერთი ჩვენი პატრიოტი პოეტის ძალი ყოფილა, ძალი ჩაძალღებულა, მანზე ლექსი დაუწერიათ და მისი სახელი მარო მაყაშვილის გვერდით დაუსვამთ.

თქვენ, დიდი პატრიოტებო, არ გრძნობთ თქვენ თავს შეურაცყოფილათ? მაროს საფლავთან ძალის ლეშს რა უნდა?

ვინ სირცხვილო, ამხანაგებო, რომ ასეთ ხალხიდან დღემდე არ გაიმიჯნეთ! ასეთი ხალხთან „ეროვნული ფრონტი“ მხოლოდ თავისი თავი შეურაცყოფაა!...

რ. ქორქია

საპრითაუორისო გლეხთა პირ-ველი კონფერენცია.

10 ოქტომბერს მოსკოვში გაიხსნა საერთა-შორისო გლეხთა კონფერენცია, რომელზედაც წარმოდგენილ იყო 40 სხვადასხვა სახელმწიფო და ერი. კონფერენციის გახსნას ზეიმის და დღესასწაულის ხასიათი ჰქონდა.

10 ოქტომბერს მოსკოვის კრემლში პირველად შეიკრიბა სხვადასხვა ქვეყნის წარმომადგენელი და გაეცენენ-რა ერთმანეთს. პირველად ჩამოართვეს ერთმანეთს მხურვალედ ხელი, როგორც ეს ქნა გერმანიის დღევგატმა, რომელმაც თავისი სიტყვის შემდეგ ხელი ჩამოართვა საფრანგეთის დღევგატს. ამით მათ ამცნეს ყველას, რომ გერმანიის და საფრანგეთის გლეხებს არაფერი არა აქვთ გასაყოფი და სამტრო, მხოლოდ მათ ერთმანეთს უსისი-ნებს ორივე ქვეყნის ბურჟუაზია და შემამულეები.

კონფერენციის მუშაობა მეტად საინტერესო და შინაარსიანი იყო. რუსეთის ცაკის წევრი, გლეხი ფომინი სწერს თავის შთაბეჭდილებებში: „იმის შესახებ, რაც მე გლეხთა პირველ საერთაშორისო კონფერენციის მუშაობის დროს განვიცადე, მინდა ვწერო, ვილაპარაკო და ხმამალა ვიყვირო ყოველ გზა-ჯვარედინზეო“.

კონფერენციამ მოისმინა საფრანგეთის დღევგატის ვამზის მოხსენება თემაზე: „ბრძოლა ზავისათვის“. მან მოუთხოო კონფერენციას, რომ საერთაშორისო ომიდან საფრანგეთი თუმცა გამარჯვებული გამოვიდა, მაგრამ გლეხების მღვკარაობა ომით არ გაუმჯობესებულა, პირიქით, გაუარესდა, აუარებელი მსხვერპლი შეიწირა ომმა, მრავალი დასახიჩრდა და მშრომელ მასსას ვამოაკლდა. ომით ჯიბეები გაისქელეს მხოლოდ კაპიტალისტებმა და მემამულეებმა.

გლებობა კი განადგურდა და დაღარბდა. გადასახადები გაიზარდა. ვამზეი ამბობს, რომ მას არ უნახავს არცერთი ინვალიდი ბურჟუაზიის წრიდან, ხოლო გლეხების და მუშათა წრიდან ინვალიდები სავსეა საფრანგეთით. როდესაც ეს შვიერი ხალხი პურს სთხოვს მთავრობას, პუნჯარე მათ ეუბნება, რომ დამნაშავეა გერმანიის მუშა და გლეხი, რომელიც დროზე არ გვიხდის გადასახადს.

გერმანულ დელეგატმა კი აღნიშნა, რომ გერმანულ მშვიდ მუშას და გლეხს კაპიტალისტები ეუბნებიან, საფრანგეთის მუშა და გლეხი დამნაშავე თქვენს უბედურებაში, შეიარაღდით და შური იძიეთ მათზეო. ასე უსინინებს სხვადასხვა ქვეყნის ბურჟუაზია გლეხებს და მუშებს ერთმანეთს. ვარდა ამისა თვითეული მთავრობა უსინინებს ერთმანეთს თავისი ქვეყნის გლეხებს და მუშებს.

კონფერენციამ განიხილა მრავალი სხვა საკითხები, ერთმანეთს გაუზიარეს სხვა და სხვა ქვეყნის გლეხებმა თავიანთი ჭირ-ვარამი, მონახეს საერთო ენა. 5 დღე იმსჯელეს და დასასრულდ აირჩიეს საერთაშორისო გლეხთა საბჭო. ამ საბჭოს მთავარი ამოცანებია.

- 1) გაძლიერება ბრძოლისა მთელი ქვეყნის გლეხობის გასანთავისუფლებლად კაპიტალისტების და მემამულეების მონობისაგან, 2) დაცვა მთელი ქვეყნის გლეხობის ფართო მასების ინტერესებისა და გლეხური მეურნეობის აწვევა, 3) მაგარი კავშირის დამყარება ყველა ქვეყნის გლეხობის ეკონომიურ და პოლიტიკურ ორგანიზაციებთან, 4) გლეხობის დაახლოვება მუშებთან, —სოფლის—ქალაქთან მსოფლიო დანაციონალური მასშტაბით, რომ ერთად იბრძოლონ მემამულეების და კაპიტალისტების წინააღმდეგ.

ნაღმდეგ. 5) საერთაშორისო გლეხთა საბჭო თავის ერთ-ერთ უმთავრეს ამოცანად სთვლის მთელი ქვეყნის მუშათა ორგანიზაციებთან მჭერი კავშირი დაამყაროს, 6) გაერთიანება ყველა გლეხური ორგანიზაციებისა და მიმდინარეობათა ყველა ქვეყნებში შემდეგ მთავარ ღონისძიების განსახორციელებლად: „მუშათა და გლეხთა მთავრობა“.

აი ასეთია მთავარი ამოცანები საერთაშორისო გლეხთა საბჭოსი. საბჭომ აირჩია პრეზიდენტი და გენერალური სეკრეტარიატი. გენერალური სეკრეტარი არჩეულ იქნა რუსეთის მიწათ-მოქმედების კომისარო ან. სმიროვი. საბჭომ გადასწყვიტა აგრეთვე მოსკოვში გახსნილ იქნას აგრარული ინსტიტუტი გლეხებისათვის. ეს ინსტიტუტი უნდა მოეწყოს მეცნიერების უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით.

საერთოდ უნდა აღინიშნოს, რომ გლეხთა საერთაშორისო კონფერენციას ფრიად დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა. ამ კონფერენციაზე გამოიჩინა, რომ კაპიტალისტებთან და მემამულეებთან ბრძოლაში მუშები მარტო არ არიან. მათთან იქნებიან გლეხებიც. კონფერენციის უკანასკნელ სხდომაზე ბუხარინმა სხვათა შორის სთქვა: „ახლა პროლეტარიატმა იცის, რომ ის გაიმარჯვებს, თუ კი გლეხები მასთან ერთად იბრძოლებენ. ამას წინეთ კი ეს არ იყო ნათელი. მხოლოდ რუსეთის მაგალითზე გამოირკვა, რომ საჭიროა გლეხების და მუშების კავშირი“. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ამ კავშირს სწორედ საძირკველი ჩაუყარა გლეხთა საერთაშორისო კონფერენციამ, სადაც ძმურად გადაკოცნეს ერთმანეთი სხვა და სხვა ქვეყნის გლეხებმა და აღიარეს ყველა ქვეყნის მუშებთან კავშირის აუცილებლობა.

შტრეზმანის სიტყვიერი მუქარა უნაყოფო წყლის ნაყვია და აქი ფაშისტებს ეს მუქარა სასაცილოთაც არ ყოფნით. ისინი ბერლინზე გალაშქრებასაც კი ამზადებენ და ფაქტიურად საიმპერიო მთავრობის დეკლარაციებს შეიძლება ბოლო მოუღონ.

სოციალ-დემოკრატია აქ ზედმეტი ბარგი ვახდა, იგი გამოაძევეს მთავრობიდან, რადგან მან შესარულა თავისი როლი ბურჟუაზიის მსახურში. მისი დემოკრატიული მოთხოვნებიანიც მიუღებელი გახდა განებივრებული ბურჟუაზიისთვის.

ამ რიგად შტრეზმანს დღეს ნაციონალიზტებთან უხდება საუბარი და საერთო ენის ძებნა. აქ უქვევლად არის დაცული ლოდიკა. სოციალ-დემოკრატია ვერაფერი გააკეთა გერმანიაში მთავრობაში მონაწილეობით, ვარდა მუშათა კლასის ინტერესების დაცვისა მისდა უნებლიედ და ვერც იქედან გამოვლით შესაძლოა რაიმე რეალური ღირებულების აქტის მოხდენა.

თავის თავად ამ გარემოებას ერთი დადებითი მნიშვნელობა აქვს მხოლოდ. იგი ხელს უწყობს სოციალ-დემოკრატის დამლას, მისი ავტორიტეტის გაკოტრებას მუშათა მასებში.

რა მდგომარეობაა მოსალოდნელი გერმანიაში? რა მოვლენების წინაშე შეიძლება დავდეთ? ამაზე კატეგორიული პასუხის გაცემა ჯერ-ჯერობით ძნელია, მართალია წითელი საქსონია და ტიურინგია აღარ არსებობს, ისიც მართალია, რომ ბავარიაში მონარქისტები თარეშობენ, ისიც ფაქტია, რომ შტრეზმანის მთავრობა მეტად უძლური და უსუსური, მაგრამ ეს კიდევ არ ჯერა იმის აღსანიშნავად, რომ რეაქციის გამარჯვება უქვევლად უზრუნველყოფილია. შეიძლება მუშათა კლასმა შტრეზმანის მთავრობის სისუსტე თავის სასარგებლოდ გამოიყენოს, თუმცა უფრო მოსალოდნელია, რომ ფაშისტების მოძრაობამ ხელში ჩაიგდოს გერმანიის სვე ბედი. ერთი ყოველ შემთხვევაში ამჟამად: ფაშისტების გამარჯვება არ ნიშნავს მათი დიდი ხნით გაბატონებას. ჩვენ არა გვაქვს არავითარი საბუთი იმის სასარგებლოდ, რომ ფაშისტებს შეეძლოს გერმანიის მდგომარეობის გაუმჯობესება, ხოლო გარეშე ამისა სრული ოცნებაა გერმანეთში რომელიმე ძალის გამაგრება. გერმანიის კრიზისი ამსხვრევს ყოველივე ძალას და ეს ბედი ეწეოდათ ფაშისტებს, თუ ისინი ხელისუფლების სათავეში მოგვევლინებოდნენ.

არის ერთი გარემოება, რომელიც ხელს უწყობს გერმანიის ფაშისტების დამარცხებას. ეს გარემოება იმაში მდგომარეობს, რომ გერმანიის დამარცხებული ქვეყანაა. აქ ფაშისტებს არაფერი არ შეუძლიათ ვარდა რევანშის მოკავშირეების მიმართ, ხოლო ფაშისტური რევანში ეს იქნებოდა ავანტიურა გერმანიის ხალხის მიმართ და იმპერიალიზმის პირობა მისი მიცემა. არც ობიექტიური პირობა არის იმის სასარგებლოდ, რომ გერმანიის ფაშისტებმა შესძლონ დიდ ხნობით გამარჯვებულ მდგომარეობაში დარჩენა.

ერთად ერთი გზა გერმანიის აღსადგენად არის მშრომელთა ხელისუფლების შექმნა და დაკავშირება საბჭოთა რესპუბლიკებთან. აქ შეიძლება გერმანიის გახსნას ხელი აიღოს.

გერმანიის კავშირის გარეშე

გერმანია რევოლუციის მოლოდინში.

გერმანიის ამბებისაკენ მიქცეულია დღეს მთელი მსოფლიოს ყურადღება. ყველა უთვალთვალეს იმ პოლიტიკურ კრიზისს, რომელსაც გერმანიის სინამდვილეში აქვს ადგილი. ზოგს ეს კრიზისი გულუბრყვილოთ აღერთოვანებს და წითელ რევოლუციის სურათს უხატავს დღესვე, ხოლო ზოგს შიშის ზარსა სცემს წითელი ძალების მოახლოების მოლოდინი, არსებითად კი საკითხი არც ასე სინარტივით წყდება. გერმანიის ცხოვრებაში რაღაც შეუძლებელი ხდება ის სტიქიური აფეთქება, რომელსაც ადგილი ჰქონდა სხვა ქვეყნებში. აქ ძალთა განწყობილების რადიკალური ცვლილებების ნაკლებად აქვს ადგილი. მდგომარეობის გართულება, უკიდურესი პოლიტიკური და ეკონომიური დეპრესია, სოციალ-დემოკრატების წარმოდგენელი დაცემა და ლალიტი კიდევ საჭირო არ ხდება მუშათა მასების რევოლუციონერ თავდასხმების და გაძლიერებისათვის.

კომუნისტური პარტია თანდათან ძლიერდება, სოციალ-დემოკრატია თანდათან უძლურდება, მიჯრამ ეს კიდევ ისეთი სისწრაფით არ სწარმოებს, რომ უცვლად, ერთბაშად შეუძლებელი

ბელი ხდებოდეს ან რეაქციის ან რევოლუციის საბოლოო გამარჯვება.

არავითარ საილუმებს არ წარმოადგენს, რომ სოციალ-დემოკრატია მეტად დიდი რაოდენობა ხანძართ მჭრობელი რაზმისა მისია და ბურჟუაზიის ბუნავი ვადაარჩინა განადგურებას. მეორე ინტერნაციონალმა ისტორიულ, წარუბოცველი და მიუტოვებელი დანაშაული ჩადინა გერმანიის მშრომელი ხალხისა და გერმანიის ერის მიმართ, რომელიც სხვა ლაქსთან ერთად არასოდეს წარბოცება მისი მოღვაწეობიდან.

შტრეზმანის მთავრობის გამაგრება, უკიდურეს ზომებზედ ხელის მოწერა, წითელ ტიურინგის დამხობაზედ თანხმობა, ყოველივე ეს აქარბებს უბრალო დემოკრატიულ სინდისის ფარგლებსაც კი.

ამ გარემოებამ არსებითად ხელი შეუწყო უკიდურეს მემარჯვენთა გათავხდებას და ფაშისტებს. ბავარიაში კარის მთავრობაც მემარჯვენე აღმოჩნდა იმ მონარქისტულ ძალებთან შედარებით, რომლებმაც დაამხვეს ბავარიის მთავრობა ჰიტლერის ხელმძღვანელობით და მონარქისტული გადატრიალების წინაშე დააყენეს ქვეყანა.

ნებისთვის, ჩვენი ნელი მასლა, ჩვენი პური ნახშირი, ნავთი, ბამბა და გერმანიის ინდუსტრია და მანუფაქტურა ერთად შედუღებული იქნებოდა როგორც ჩვენი, ისე გერმანიის წარმატების უტყუარი პირობა.

მართალია, არც ისე ადვილად შეურიგდებიან მოკავშირენი გერმანიის რევოლუციას, მაგრამ ისიც ცხადია, რომ არც ისე ადვილად მივთავაზებთ ჩვენ დასავლეთის იმპერიალისტიან ბრძოლაში მარტო.

გერმანიის ან უნდა დაეცეს და განადგურდეს რეაქციის გზით ან იგი უნდა აღსდგეს და ამოღდეს რევოლუციის საშუალებით. ისტორია ამ მეორე გზას მოითხოვს ობიექტიურად და არ იქნება გასაკვირი თუ შტრეზემან-ჰილტერ-ლიუდენდორფის ლეშზე გადაბიჯებით აღიმართოს წითელი დროშა გერმანიის პროლეტარული რევოლუციისა.

კ.

უცხოეთი

პოლონეთის ამგების გარეგანი.

ის საერთო ეკონომიური ქაოსი და ამ ნიადაგზე საერთო არე-დარევა, რომელიც ახასიათებს დღევანდელ ევროპას და რომელიც ბურჟუაზიის ეკონომისტებისა და პოლიტიკურ მოღვაწეთა თქმითაც გადაშენების გზაზე აყენებს მათი აზრით მთელ განათლებულ ევროპას, ხოლო ჩვენი აზრით მხოლოდ ევროპის თანამედროვე კაპიტალისტურ წყობილებას ახასიათებს პოლონეთსაც.

პოლონეთის ეკონომიური ცხოვრება დღეს უაღრესად აწვეწილ-დაწვილია.

არ არის ვადამეტება იმის თქმა, რომ ევროპის სხელმწიფოთა შორის, გერმანიის შემდეგ ამ მხრივ პოლონეთის მდგომარეობა ყველა სახელმწიფოზე უარესია.

ერთი მხრივ ის უცხო სახელმწიფოებისაგან, განსაკუთრებით საფრანგეთიდან, აღებულ ვალეებში იღრჩება, ხოლო მეორე მხრივ, შინაური ცხოვრების მოუწყვსრიგებლობამ დასცა სრულიად სახელმწიფო ფულის ნიშანი და მით კიდევ ათას წილად გადაარბა, ისედაც ახალი ჯერ კიდევ წელ მოუმაგრებელი სახელმწიფო.

ასეთი მდგომარეობა იწვევს მცხოვრებთა საოცარ გადატაკებას, ერთის მხრივ, ხოლო მეორე მხრივ კაპიტალისტთა ხროვის საზღაპრო გამდიდრებას.

ერთად ერთი გამოსავალი ამ მდგომარეობიდან, როგორც არა ერთხელ აღგვინიშნავს, სოციალისტური რევოლუცია არის.

ერთად ერთი ხსნა და გზა პროლეტარიატის მიერ ძალა უფლების ხელში აღებაშია; წინააღმდეგ შემთხვევაში საშინელი ექსპლოატაცია, შიმშილობა, პირველი საჭიროების სავნების უქონლობა, მიიყვანს მცხოვრებთა უმრავლესობას მშრომელ მასებს სრულ ფიზიკურ დაუძლურებამდე.

მაგრამ სანამ ეს მოხდებოდეს, უსათუოდ ექნება ადგილი ვადამეტრელ ბრძოლას. უქიდურესობამდის მისული შრომელი მასა იარაღით ხელში გამოეფინება ქუჩებზე, აღმართავს ბარიკადებს და ტყვის მფრქვეველს რაკაკის ხმაზე რევოლუციის სიმღერას დასჭექს.

პირველი მერცხლები უკვე მოფრინდა ამ რამოდენიმე დღის წინათ, პოლონეთის გაძვალტყავებულმა, ეკონომიურ გაჭირების გამო უქიდურესობამდის მისულმა მუშებმა აიძულეს პოლონეთის სოციალისტური პარტია—გაფიცვა გამოეცხადებია.

გაფიცვა რომელიც, ეკონომიურ ნიადაგზე იქნა გამოცხადებული, დაბოლოს პოლიტიკურ ბრძოლად გადაიქცა და მუშებმა ჯარების ერთი ნაწილის დახმარებით ქალ. კრაკოვი ხელში ჩაიგდო ნაწილობრივ.

კრაკოვის პროლეტარიატი დარწმუნდა იმაში, რომ მშვიდობიან მოლაპარაკებით კაპიტალისტებთან ვერას ვახდებოდა და იარაღით ხელში გამოვიდა თავის უფლებათა მოსაპოვებლად, აღიმართა კრაკოვი წითელი დროშა, დაირაზმა პროლეტარული რაზმები, დასცა აჯანყების ყიყინა. ნაწილი ჯარისა მიიმხრა.

მეორე ნაწილი გავიდა ქალაქის გარეთ. ხოლო ქალაქი მუშათა მილიციის ხელში აღმოჩნდა.

საჭირო იყო ხელმძღვანელობა, გაძლირა რევოლუციონური მასისი და ძალა-უფლების მოპოება თუ არა, იმ მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად ბრძოლა მაინც, რისთვისაც დაიწყო გაფიცვები.

მაგრამ რა მოხდა სინამდვილეში?

იმის მაგიერ, რომ პოლონეთის სოციალისტურ პარტიას ხელმძღვანელობა გაეწრა აჯანყებული ხალხისათვის, იმის მაგიერ, რომ მას ეკონომიურ მოთხოვნილებათა მოპოებისათვის მაინც ებრძოლა ბოლომდის, მან პირველი გავლისთანავე იბრუნა პირი, უარი სთქვა ყოველგვარ ბრძოლაზე, მოითხოვა გაფიცვის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა.

შეეშინდა სამოქალაქო ომის, და დეზორგანიზაცია შეიტანა გაფიცვებში.

ამრიგათ კრაკოვის აჯანყებამ დამარცხება განიცადა ვერც წოდებულ სოციალისტური პარტიის წყალობით.

მან ის მინიმალური მოთხოვნილებაც კი ვერ დაუქმყოფილა მუშათა კლასს, რომლისთვისაც გამოცხადდა გაფიცვა.

გაფიცვა შესწყდა ანუ უკეთ დამარცხდა. გაფიცულ მუშებს ჩვეულებრივი ზომებით უმისპინძლდება გამარჯვებული ბურჟუაზია.

დაიწყო ოპერაციები, დაპატიმრება, სამუშაოდან დათხოვნა, ბევრს გაფიცულთაგანს არ იღებენ უკან სამუშაოთ.

იკეტება მუშათა კლუბები და სხვა...

მაგრამ რას ფიქრობს ქვეყნის მესვეურები, გაუმძღარი მყვლეფლები.

ნუ თუ მათი ფიქრით კრაკოვის აჯანყებას არ მოყვება სხვა ვაცილებით ძლიერი და უკვე ვადამეტრელი, მათი ამაღვევლი გრანდიოზული აჯანყება?

რასაკვირველია, მანამ სანამ პოლონეთის მშრომელი მასა ნაწილობრივ ვერ კიდევ უპყრია პეიესოველებს, მანამ, სანამ ამ ბურჟუაზიის ერთგულ მოსამსახურის სიტყვებს ვერ კიდევ გასავალი აქვს, მანამ ბურჟუაზიის პოლონეთში შეუძლია ტკბილად იცხოვროს.

ერთგული დამცველი გაუკეთებს საქმეს ჩინებულად, შეიძლება თვით მასზე უკეთესადაც.

მაგრამ ჩვენ ვიცით ისტორიაში ისეთი მაგალითები, როდესაც გამოფხიზლებული მასა, ძირიან ბუდიანთა სპობს ბურჟუაზიასაც, და მის იმყოღ-დამყოლებსაც უკან მიყყოლებს ხოლმე. ჩვენ გვაქვს ისეთი მაგალითები, როდესაც უკი ღურესობამდის მისული მშრომელი მასა ბევრს ითმენს, თავს იკავებს, მაგრამ დაბოლოს მაინც პოულობს თავის ნამდვილ წინამძღოლს და მისი ხელმძღვანელობით აკეთებს საკუთარ საქმეს.

ეს ხელმძღვანელი, ნამდვილი დამცველი და გზის მაჩვენებელი კომუნისტური ინტერნაციონალია და მისი სექციები სხვადასხვა ქვეყნებში. უკანასკნელი მაგალითი ნათლად დაახვევებს იმით, ვინც კიდევ რაიმე იმედებს ამყარებდა შემთხვევებულ სოციალისტებზე, რომ შემთხვევებელი ლუპავს მუშათა საქმეს, ხელ უშლის მას ბრძოლაში, არა თუ საკაცობრიო იდეალებისათვის ბრძოლაში, არამედ ვიწრო ეკონომიურ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის ბრძოლაშიც.

ეხლა მაინც დარწმუნდებიან ურწმუნო თომანი, რომ, რაც მეტი და ხანგრძლივი იქნება გაუღენა შემთხვევებულთა მასაზე, მით ნაკლები შანსება, მით ნაკლები იმედია პროლეტარიატის გაძლიერებისა. პროლეტარიატის მორიგი ამოცანა არის განთავისუფლება სრულიად მათი გავლენისაგან და რევოლუციონური წითელი დროშის ქვეშ თავის მიერ მტკიცე რაზმების შედგენა.

დღე დამარცხდეს პოლონელ მუშების გაფიცვა. ის ერთხელ კიდევ დაანახვევს მათ ნამდვილ გზას და შემდეგ ბრძოლებში გამობრძმდებიან, გაემართებიან ისინი წინ მდგრატ და შეუპოვრატ, ახლოვდება ეამი ბრძოლათა და გამარჯვებათა.

ვერავითარი ხრიკები; ვერავითარი პეპეს ვერ გადავიტოვებთა მას წინ.

თანამედროვე კაცობრიობა ვულკანებზე სცხობრობს.

მიწის ქვეშ წამ და უწყემ გაისმის მძლავრი გუგუნის, მოახლოებულ რყევა-ნგრევისა.

ხან აქ ხან იქ იფეთქებს ხოლმე პაწია ვულკანები, წინამორბედი დიდი კატასტროფებისა.

ბულგარეთი, პამბურგი, საქსონია და ბოლოს პოლონეთი, აი ადვილები, სადაც ნაწილობრივ იფეთქა დაგუბულმა უქმყოფილებამ მასსებისა, ვადიარბინა გაფიცვების და აჯანყების გრიგალმა.

ახლოვდება ეამი, როდესაც საფუძვლიანთ შეირყევა არსებული წყობილება, დაინგრევა მიწასთან ვასწორდება და მის ნანგრევებზე, ახალი ჯერ არ ნახული მშრომელთა კოპწია სამეფო აღიმართება.

დღეს პოლონეთში მოხდა აჯანყება, ვუშინ ბულგარეთში, ხელ კიდევ სხვაგან იქნება...

ეს პირველი მერცხალია ვახადებულის მოახლოვების ამისი მომტაი. მთავარი ბრძოლები წინ არის, და ამ ბრძოლებისათვის ეწინააღმდეგება მუშათა კლასი, ჰკრებს თავის რიგებს, ირანზმება მასთან, ვისაც ამოძრავებს დიდი საკაცობრიო იდეალები!

დაირაზმეთ მის მწყობრ რკინისებრ რიგებში!

ეკონომიური ცხოვრება

მრეწველობას უკვე ტემპი აქვს

საბჭოთა რუსეთში გიგანტიური მუშაობა სწარმოებს მრეწველობის აღსადგენით. ამ მიზნისთვის სახელმწიფო არ იშურებს არც ხარჯებს, არც ენერჯიას და არც არაფერს. უკვე ლაფური და ყოველივე წარმოება—მრეწველობის მოწესრიგების საქმეს ხმარდება.

და წარმოებაც წინ მიდის. ის ალორძინების გზაზე შემდგარი. მაგრამ ეს ალორძინება მიმდინარეობს ნელის ნაბიჯით. სხვაფერად არც შეიძლება იყოს. ერთი ხელის დაკრით წარმოება—მრეწველობის აღდგენა არავის არ ძალუძს.

მაგრამ, რაც მთავარია, მრეწველობამ უკვე შეიძინა ტემპი. მის მოძრაობაში ნახტომებს არ აქვს ადგილი, არამედ ის მიმდინარეობს ტემპიურად, ე. ი. განუწყვეტლივ. ადგილი არ აქვს არც მწვავე კრიზისებს და არც ასეთივე აწევას.

ეს კი დიდი საქმეა. ექვსი წელია, რაც საბჭოთა ხელისუფლება იბრძვის ეკონომიურ ფრონტზე და ამ ხნის განმავლობაში მხოლოდ მიმდინარე წელში შეიქნა ისეთი პირობები, რომ მრეწველობამ ტემპიურად იწყოს განვითარება.

რუსეთის უ. ს. მ. ს. გამოაკვეყნა სტატისტიკური ცნობები აგვისტოში მრეწველობის მდგომარეობის შესახებ. ეს ციფრები ფრიალს სასიამოვნო სურათს იძლევა.

ალორძინებზე აღებულ სახელმწიფო მრეწველობის 80 პროცენტს დაუმუშავებია 80 მილიონი ომამდე არსებული მანეთის პროდუქტია აგვისტოში, ხოლო ივლისში—70 მილიონი მანეთის. საერთოდ ივლისი და აგვისტო მრეწველობაში მკვდარ თვეებად ითვლება. მიუხედავად ამისა ჩვენ ვხედავთ, რომ აგვისტოშიაც ქონია ადგილი მრეწველობის პროდუქციის ზრდას.

ახლა განვიხილოთ, თუ როგორი იყო პროდუქტია მიმდინარე საწარმოო წლის განმავლობაში მეოთხედების მიხედვით.

აეილით საშუალო პროდუქტია წლის მეოთხედების:

	ომამდე არსებულ მილიონ მანეთებში.
ოქტომბერი—დეკემბერი	82.
იანვარი—მარტი	87.
აპრილი—ივნისი	85.
ივლისი—აგვისტო	75.

ამ ციფრებიდან ყველასათვის ვასაგებია, რომ სახელმწიფო მრეწველობა ვითარდება თანდათანობით, მას აქვს ერთგვარი ტემპი. განსხვავება წინეთ კვარტალებს შორის მეტად დიდი იყო. ამ უამბად კი მხოლოდ 9 პროცენტის ფარგლებშია ეს განსხვავება.

აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ ზოგიერთამ დაარგებმა, როგორცა: მთიდან ამოღებული მრეწველობა, ელექტრო—ტენიკური და ქალაღის, აგვისტოში მოგვცა მაქსიმალური პროდუქტია,

ლითონის მრეწველობა კი აგვისტოში ჩამორჩა არა მარტო სეზონით მალად თვეებს,

არამედ მაისის—ივნისის თვეებსაც კი, როცა მრეწველობა საერთოდ დაცემას განიცდის. მრეწველობის ალორძინებამ გადალახა თითქმის სეზონური მდგომარეობაც, რომელიც ძალიან დიდ როლს თამაშობს რუსეთში, რადგანაც მუშა იქ მეტად დაკავშირებულია სოფლის მეურნეობასთან.

მუშების რიცხვებშიაც არის დიდი განსხვავება ივლის—აგვისტოში სხვა თვეებთან შედარებით.

ალორძინულ მრეწველობაში იყო:	
ოქტომბერში	887 ათასი.
დეკემბერში	869 "
თებერვალში	1007 "
მაისში	991 "
ივლისში	939 "
აგვისტოში	961 "

ამასთან მხედველობაში მისაღებია ის გარემოებაც, რომ წამოწყებათა რიცხვი ყოველ თვეს თანდათან მცირდებოდა, ესე იგი ხდებოდა წარმოების კონცენტრაცია: იანვარში იყო—1354, მაისში კი—1065, ივნისში—1010, ივლისში—982, აგვისტოს შესახებ ცნობები არ არის, ალბათ 1000—დე იქნებოდა.

აქედან აშკარაა, რომ ზაფხულის თვეებშიაც, როცა წარმოება საზოგადოთ დაცემას განიცდის, საბჭოთა რუსეთმა შესძლო წარმოების ერთ ღონეზე გაჩერება და მისი კონცენტრაცია.

ივლისი—აგვისტოს ციფრები იმას მოწმობენ, რომ საბჭოთა მრეწველობა წინ მიდის არა კუს ნაბიჯით, არამედ სწორედ „შვიდ მილიანი“ ნაბიჯებით. თუ ცუდ თვეებში ამდენი რამ გაკეთდა, კარგ თვეებში ეს წარმოება ისეთ რამეს შექმნის, რომელიც ძალიან ხელს შეუწყობს წარმოების შემდეგ განვითარებას.

მრეწველობა 1922—23 წ. და მისი პერსპექტივები 1923—24 წ.

1922—23 წლის საოპერაციო წელი დაიწყო მეტად მძიმე პირობებში. პირველი წელი ახალი ეკონომიური პოლიტიკისა ქმნიდა ათასგვარ გაუგებრობას და იძლეოდა მეტად მძიმე შედეგებს. „ნების“ პირველმა წელმა გადასცა საოპერაციო წელს 150 მილ. ოქროს მან. ზარალი. ცხადია, თუ როგორი ცუდი უნდა ყოფილიყო პერსპექტივები. მაგრამ სინამდვილემ ყოველგვარ მოლოდინს გადააქარბა. 1922—23 წ. შეიქნა მეტად ხელსაყრელი მრეწველობისათვის. მრეწველობის ფეხზე დაყენება ხელი შეუწყო ერთის მხრივ კარგმა მოსავალმა, ხოლო მეორეს მხრივ სახელმწიფოს ფინანსურმა დახმარებამ. საბიუჯეტო წესით. 1923 წ. 1 ოქტომბრამდე მრეწველობამ სახელმწიფოსაგან მიიღო 175 მილ. ოქრ. მანეთი, გარდა ამისა საბანკო წესით მრეწველობამ მიიღო 150 მილ. ოქ. მან., ე. ი. სულ 300—350 მილ. ოქ. მან. ამას ისიც უნდა დავამატო, რომ სახელმწიფო ორგანოების მიერ შეკვეთა, რომელიც ფაქტიურად მიეცა მრეწველობას, უდრის 300 მილ. მანეთს.

ამ საშვალებათა ასეთმა ზრდამ ხელი შეუწყო მრეწველობის ჩქარი ტემპით ზრდას. იმ ცნობების მიხედვით, რომელიც უმაღლეს სამეურნეო საბჭოს მოემოვება, წარმოებებს გამოუშვიათ 1.127 მილ. მან. ნაწარმოები, და თუ ჩვენ მხედველობაში მივიღებთ ის გარემოება, რომ ალორძინებზე აღებულთა მხოლოდ 80 პროცენტი წარმოებებისა, უნდა ვთქვათ, რომ გამოშვებული ნაწარმოების ღირებულება უდრის 1.500 მილ. მან., ომამდე არსებული ფასებით კი 2 მილიარდამდე ღირს.

მრეწველობის აწევას მოჰყვა სამუშაო ქირის აწევაც ოქ. მანეთებში: თუ 1922 წ. აგვისტოში ხელფასი უდრიდა 7 მან., 1923 წ. აგვისტოში ის უკვე 12 მანეთამდე ავიდა. ხელფასის აწევამ გამოიწვია ქალაქის ბაზრის ტემპის გადიდება. სოფლის ტემპა ქალაქის ნაწარმოების მიმართ უდრის 400 მილ. მანეთს, ხოლო ქალაქისა—600—700 მილიონ მანეთს.

ერთი სიტყვით საოპერაციო წლის ბოლოს გამოირკვა, რომ აღდგენილია ომამდე არსებული მრეწველობის 33 პროცენტი, ხოლო მცხოვრებთა ყიდვითი უნარის 45—48 პროც.

როგორია 1923—24 წლის პერსპექტივები? ამ სამეურნეო წლისათვის არ არის ისეთი ხელსაყრელი პირობები, როგორც 1922—23 წლისათვის იყო. საქმე იმაშია, რომ წრეგანდელი მოსავალი არ არის ისეთი უხვი, როგორც იყო წარსული წლის მოსავალი, მაშასადამე, მცხოვრებთა ყიდვითი უნარი არ იქნება ისეთი ცხოველი, როგორც ეს წარსულ წელს იყო. მეორეს მხრივ სახელმწიფოს და ბანკის ფინანსური დახმარებაც რამდენიმედ უნდა შემცირდეს. მაგრამ აქედან ისეთი დასკვნა კი არ უნდა იქნეს გამოყვანილი, რომ სახელმწიფომ თავისი საწარმოო პროგრამა უნდა შეკვეცოს, პირიქით, სახელმწიფომ ყოველი ღონე უნდა იღონოს, რომ წარსული საოპერაციო წელში მრეწველობის ზრდას რომ ჰქონდა ადგილი, ის შეინარჩუნოს და აგრეთვე ეცადოს მრეწველობის შემდეგი განვითარებისათვის ზრუნვას. მაგრამ ეს შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მრეწველობის პროდუქტების ფასები შემცირებული იქნება. მხოლოდ ამ პირობებში შესძლებენ მცხოვრებლები ქალაქის ნაწარმოების შეძენას. დღეს ქალაქის ნაწარმოები გაძვირებულია 60 პროცენტით. მცხოვრებთა ყიდვითი უნარი აიტანს მხოლოდ საშუალოდ 20—22 პროცენტით სიძვირის ომამდე არსებულ ფასებთან შედარებით.

უსათუოდ საჭიროა „მაკრატლის“ პირების ერთმანეთთან დაახლოვება. თუ სოფლის და ქალაქის ნაწარმოებთა შორის არ დამყარდა ერთგვარი წონასწორობა ფასების მხრივ, მაშინ მრეწველობის შემდეგი განვითარება შეუფერხდება, საქმე იმაშია, უომ ქალაქის ბაზრის ტემპა თითქმის ვაიფო, ახლა სოფელმა უნდა გაასალოს ქალაქის ნაწარმოები. სოფელი კი ამას მხოლოდ მაშინ შესძლებს, თუ სოფლის მეურნეობის პროდუქტების ექსპორტის მოწყობით ამ პროდუქტების ფასები აიწვეს და „მაკრატლის“ პირები ცოტათი მიინც თუ დაუახლოვდება ერთმანეთს.

რომ „მაკრატლის“ პირები ერთმანეთთან მივიდეს, ამისათვის მრავალი ღონის ძიების მიღება დასჭირდება სახელმწიფოს. უპირველეს-

სად ყოველსა უნდა მოწესრიგდეს, ემისიის და კრედიტის საქმე, შემდეგ ზედმეტი საეაქრო ხარჯები უნდა მოისპოს, საქონელი მწარმოებელიდან კოოპერაციის საშუალებით პირდაპირ უნდა მივიღეს მომხმარებელთან, უნდა წარმოებულ იქნას სწორი კალკულიაცია და მრავალი სხვა ღონისძიება უნდა იქნეს მიღებული, რომ „მაკრატლის“ პირები რაპოდენივდ მაინც დაუახლოვდეს ერთმანეთს და შესაძლებელი გახდეს მრეწველობის შემდეგი განვითარება.

ამ ხრივ რუსეთში დიდი მუშაობა სწარმოებს.

გეგარსხანე ს. ზუღაკალის-სტოა დადგენილება

ამ დღეებში გათავდა მემარტხენე ს. ფედერალისტთა პარტიის ყრილობა, რომელმაც გამოიტანა დადგენილება ორგანიზაციულად შეუერთდეს კომუნისტურ პარტიას. ამ საკითხის შესახებ მიღებული რეზოლუციის პრაქტიკულ ნაწილში ვკითხვლობთ:

„2 წლის და 9 თვის პოლიტიკურ ეკონომიურამ მუშაობამ კომპარტიასთან საქ. მემარტხენე ს.-ფ. პარტიას შეუქმნა გაერთიანების მძლავრა ტენდენცია, რაიცა იხატებოდა ყველა ადგილობრივ და ცენტრალურ ორგანიზაციაში კომპარტიასთან სრულის იგივეობით მუშაობაში და ზუნებრივად იწვევდა მთლად გაერთიანების საკითხის დასმას. ეს სტიქიური შემართულება პარტიაში, რომლის შედეგი იყო პარტიის ორგანიზაციაში მთავარ კომიტეტის ინიციატივის გარეშე წვევების მიერ კომპარტიასთან გაერთიანების საკითხის დასმა, საეხებით ეგუება თანამედროვე მომენტს და ამიტომ ყრილობა წინადადებას აძლევს თავის ორგანიზაციის მთელი თავისი ქონებით, შემადგენლობით გადავიდეს კომუნისტურ პარტიავში.“

ხსენებული დადგენილების ცხოვრებაში გატარება, ქონების გადაცემის პირობების გამოწვევება ევალეზა პარტიის მთავარ კომიტეტს.

აღსუსულ დადგენილების ცხოვრებაში გატარება უნდა მოხდეს რეზოლუციის გამოცხადების დღიდან ერთი თვის განმავლობაში. პარტიის გაერთიანების მოდუსი შემუშავებულია ყრილობის ცალკე დადგენილებაში და გადაეცეს მთავარ კომიტეტს სახელმძღვანელოდ და აღსასრულებლად.“

ყრილობის დახურვის წინ გამოსათხოვარი სიტყვით მიმართა მისმა თავმჯდომარე ი. გედევანიშვილმა, რომელმაც დაახასიათა საერთაშორისო მდგომარეობა, შეეხო ზემოთ მოყვანილ გადაწყვეტილებას და კერძოთ ეროვნული საკითხის შესახებ, სთქვა: (ასე ვადმოგვცემს სიტყვის ამ ნაწილის „ტრიბუნა“)

„კომუნისტური პარტიის გამარჯვება—ეს არის მსოფლიო რევოლუციის გამარჯვება და სოციალიზმის რეალურად განადგება, ეს არის ყოველგვარ ჩაგვის მოსპობა, მაშასადამე მოსპობა ეროვნული ჩაგვისა, ეროვნული საკითხის სათანადო დონეზე დაყენება და მისი მოწესრიგება.“

დღეს ვერაინ იტყვის, რომ კომუნისტური პარტია არ აქცევდეს შესაფერის ყურადღებას ეროვნულ საკითხს და არ ჰქონდეს გამოუმუშავებული მეთოდი დასარბებლო და მოსაწონი ეროვნული პრაგმატიზმი. მთელი პოლიტიკა კომპარტიის დღეს არსებითად მიმართული არის კაცობრიობის უსასტიკესი მტრის—იმპერილიზმისა და კაპიტალიზმის აღმოსაფხვრელად. ამით კომპარტია ნიადაგს ამზადებს ყველა დაჩაგრულ ერთა გასანთავისუფლებლად და ერთა შორის ძმური ურთიერთობის გასამტკიცებლად. კომუნისტური ინტერნაციონალი არის ერთადერთი ძალა, რომელსაც შეუძლია კეთილსინდისიერად მოავგაროს ეროვნული საკითხი და მოსპოს ყოველგვარი ნაციონალური ჩაგვრა“. დასასრულ ამხ. ი. გედევანიშვილი დამსწრეთ მოუწოდებს მეტი ენერჯითა და სიმტკიცით ემსახურონ სოციალიზმის დიად მცნებას და გაამარონ ის რევოლუციონური რიგები, სათაქნაც მთელმა ყრილობამ ერთხმად მიმართა თავისი გზი.

ყრილობა ხანგრძლივი ტაშის კვრით აჯილდოვებს მას.

ყოფილ ახ. გარკისსტოა მოგავლ გუშაოჯისათვის.

ყრილობაზე და ყრილობის შემდეგაც, ისევე საკითხი თუ რა უნდა აკეთონ იმ ამხანაგებმა, რომლებმაც შეგნებულად დასტოვეს თავიანთი ძველი გზა და დასდგენ მ-მე კომუნისტური ინტერნაციონალის პლატფორმაზე. სრულიად საქართველოს ყრილობაზე მიღებულ რეზოლუციაში გაუქმებულად გამოცხადებულ იქნა ყველა ორგანიზაციები საქართველოს მამტებით, და აღიარებულ იქნა ახალი გზის საშუალებანი.

31 ოქტომბერს დასრულდა ხსენებული ყრილობა და ყველა ამხანაგები დაუბრუნდენ თავიანთ ადგილებს, ახალი სურვილითა და ენერჯით გატაცებულნი.

სრულიად საქ. ახ. მარქსისტთა ყრილობამ შესრულა ის მისია, რომლისთვისაც იყო ის მოწოდებული.

მაგრამ რა უნდა აკეთონ დღეს პრაქტიკულ და თეორეტიულ სფეროში იმ ახალგაზრდობამ, რომელთა სულისკვეთების გამოკვეთა მოგვცა სრულიად საქართველოს ყრილობამ. ყრილობის დასრულების შემდეგ დარჩენილმა კომისიამ, რომელიც დღესაც განაგრძობს მუშაობას ამ ნიადაგზე, რომლის დანიშნულებაა არალეგალურად მომუშავე ახ. მარქსისტთა სრული ლიკვიდაცია, დაადგინა, ჩაატაროს თითქმის ყველგან რესპუბლიკის მამტებით, მოსწავლე ახალგაზრდობათა შორის მოხსენებები ყრილობის შედეგების შესახებ. ამისთანავე ეს კომისია მუშაობს, რათა დააკავშიროს ყოველი ახ. მარქსისტთა ორგანიზაციის წევრები, როგორც იდუროდ, ისე ორგანიზაციულად.

ამ კომისიის დადგენილების თანახმად ყველა ყოფ. ახ. მარქსისტთა ორგანიზაციის წევრებს, როგორც პერიფერიებში, ისე ცენტრში ევალეზათ შემდეგი:

1. ყველა ახ. მარქსისტებს, რომლებმაც მოაწერეს ხელი იმ რეზოლუციასზე, რომე-

ლიც იყო მიღებული ყრილობის წინასწარ მოსაწვევად სხვა და სხვა სამაზრო თუ რაონულ კონფერენციაზე, ვალდებულნი არიან მიიღონ აქტიური მონაწილეობა საბჭოთა აღმშენებლობაში თავიანთი პრეფესიის მიხედვით.

2. ყოფილი ახალგაზრდა მარქსისტი ვალდებულია რომ მან მიიღოს, თუ ის ჯერ კიდევ პირდაპირ არ ჩაირცხულა კომუნისტურ ახალგაზრდობის კავშირში, მონაწილეობა ამ კავშირებთან არსებულ კულტურულ სექციებში. სადაც სპეციალურად სწარმოებს მარქსიზმის ყოველ მხრივი შესწავლა.

3. კულტურულ სექციებში მომუშავე ახალგაზრდას, პირდაპირი საშუალება ექნება, რომ ის იქნას დანიშნული კანდიდატად კავშირისა და საერთო წესის მიხედვით, გახდეს კავშირის სრულუფლებიანი წევრი.

4. პრიციპიაში მყოფ ახალგაზრდათა ყოველ მარქსისტებს მთავარი ამოცანას უნდა შეადგენდეს, რათა მათ იქონიონ, როგორც იდუური ისე ყოველმხრივი გავლენა იმ ახალგაზრდობაზე, რომლებსაც ჯერ კიდევ თუშკა მცირე რიცხვი კვლავ დარჩენილა გამოურკვევლობის გავლენის ქვეშ.

5. ამ ნიადაგზე საპიროა, როგორც სამაზრო და საქალაქო ცენტრებში, ისე პერიფერიებში დრო გამოშვებით იმართებოდეს მოხსენებები მიმდინარე მომენტის გარკვევის შესახებ, ახალგაზრდა კომუნისტური კავშირის სარაიონო თუ სამაზრო კომიტეტის ხელმძღვანელობით, რომელშიაც ფართო მონაწილეობა უნდა მიიღონ ყოფილმა მარქსისტებმა.

6. მოხსენებასა და სხვა და სხვა ადგილებზე არსებულ კულტურულ სექციების გაუმჯობესებაში, აქტიური მონაწილეობა უნდა მიიღოს, როგორც კავშირში მომუშავე, ისე კანდიდატთა ჩაირცხულმა ყოფილ ახ. მარქსისტებმა.

7. პერიფერიებში, კავშირში ჩაირცხვა პირდაპირ თუ საერთო წესის მიხედვით უნდა სწარმოებდეს, სამაზრო კომიტეტების ხელმძღვანელობით, სამაზრო საინიციატივო ბიუროების დახმარებით და სათანადო რეკომენდაციით.

8. არც ერთი ახალგაზრდა მარქსისტი, რომელმაც კი შეგნებულად აღიარა ძველი გზის შეუსაბამობა არ უნდა დარჩეს კავშირისა და კავშირებთან არსებული კულტურული სექციების გარეშე.

9. ამ ინსტრუქციების პრაქტიკულად ცხოვრებაში გატარებას კისრულობს ახ. კომუნისტურ კავშირის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული კომისია და მაზრებში ახ. კომუნისტური კავშირების სამაზრო და საოლქო კომიტეტები.

კომ. კავშ. ცეკასთან არსებული ხაგანგებო კომისია.

3 რ მ ს ა.

ამ დღეებში მთელ საქართველოში დაიწყება საბჭოთა არჩენები. თვლისის პროლეტარიატი მულამ ტონის მიმცემი იყო მთელი საქართველოსათვის. მის სიტყვას გადაწყვეტი მნიშვნელობა აქვს და აი ამ დღეებში

თვლისის პროლეტარიატმა უნდა სთქვას ეს გადაწყვეტილი სიტყვა. თვლისის საბჭოს არჩევნების შესახებ ვაზ. „კომუნისტი“ სწერს:

„ამ სამი წლის განმავლობაში ტფილისის საბჭო კოლოსალურ მუშაობას აწარმოებდა ქალაქის დანგრეული მეურნეობის აღსადგენათ და განსავითარებლად. საფუძვლიანად შეკეთდა ყველა მთავარი დარგები კომუნალურ მეურნეობის, რის წყალობით მოსახლეობის აუცილებელი მოთხოვნილებებით დაკმაყოფილების საქმე კიდევ საერთოდ რიგინადაა დაყენებული. კომუნალურ სამსახურის მიწოდება კლასობრივ პრინციპზეა აგებული და ამით მშრომელი მასის მდგომარეობა საგრძნობლადაა გაუმჯობესებული.

ტფილისის საბჭოს მუშაობაში კერძოდ აღსანიშნავია უაღრესი მნიშვნელობის დაწყებული, სახელდობრ ზემო-ავეჯალის ჰიდროელექტროსადგურის აგება.

ეს მუშაობა დაიწყო ორი წლის წინად და უკვე შესრულებულია სამუშაოს ორი მესამედი. ერთი წლის შემდეგ სადგური მზად იქნება. ეს სადგური ძირეულად შესცვლის ტფილისის სამეურნეო და კულტურულ სახეს.

ასეთი მუშაობის დაწყება შეეძლო მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლებას, რომელიც შემოქმედების უდიდესი ნებისყოფით და ენერგიითაა გაჯღნული.

ტფილისის მეურნეობის ასაყვავებლად და მოსახლეობისათვის ცხოვრების კარგი პირობების შესაქმნელად განუწყვეტელი მუშაობა სწარმოებს. ექვი არ არის, რომ ჯერ კიდევ ბევრი გვაკლია. აწი უფრო მეტი მუშაობაა საწარმოებელი ქალაქის მეურნეობის აღსადგენად. კერძოდ მწვავედ დგას ბინის საკითხი. საბინაო აღმშენებლობა შეჩერებულია. მართალია, მუშებს დაეთმოთ საუკეთესო შენობები, მაგრამ ეს კიდევ ცოტაა. აუცილებელია ახალმა საბჭომ გააჩალოს სახლების მშენებლობა და საბინაო საკითხი გადაჭრას ფართე მასშტაბით.

კიდევ სხვა ბევრი საკითხებია მოსაგვარებელი.“

ყველაფერი ეს სრული ქვეშაობაა. მხოლოდ ბრძემს არ შეუძლიათ დანახვა იმ აღმშენებლობითი მუშაობისა, რომელიც დღეს სწარმოებს მთელ საქართველოში და კერძოდ ქ. თფილისში. იმ ეკონომიურ პირობებში, რომელშია საბჭოთა ხელისუფლებას უხდებოდა მუშაობა, მეტის გაკეთება პირდაპირ შეუძლებელია. რასაკვირველია, ამ მუშაობაშიც არის დეფექტები და ნაკლი, მაგრამ ნაკლი მას აქვს, ვინც რამეს აკეთებს. დღეს უნაკლოდ მეურნეობის წარმოება არავის არ შეუძლია.

ეს დიდი აღმშენებლობითი მუშაობა სწარმოებს კომპარტიის ხელმძღვანელობით და მეთაურობით და მუშათა კლასმა მასვე უნდა ჩაებაროს მომავალში მუშაობის წარმოება მშრომელთა სასარგებლოდ.

საქ. უოფილი დემოკრატიული მთავრობა და მის ირგვლივ უბაჟოფილბანი თვით სოც.-დემ. პარტიაში.

(მოგონებანი)

II.

ერთ მშვენიერ დღეს სასახლიდან ჩამოხსნეს წითელი დროშა და მის მაგიერ ააფრიალეს სამეფოვანი ეროვნული დროშა.

ხალხი ჩერდება სასახლის პირდაპირ, უყურებს ეროვნულ დროშას და გაკვირვებულია:

— რამ გამოიწვია ეს? ვინ მოითხოვა რევოლუციის დროშის სასახლიდან მოხსნა?

შეიქნა ჩოჩქოლი მუშებში..

ყველა გაკვირვებულია...

იკრებიება სახალხო გვარდიის შტაბი და გამოაქვს დადგენილება, რომ წითელი დროშა ისევ იქნეს აღმართული სასახლეზე.

ასეთივე დადგენილება გამოაქვს რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეთა ცენტრ. კომიტეტს.

თფილისში ყველა რაიონულ კოლექტივებს გამოაქვს დადგენილება წითელი დროშის კვლავ გამოკიდების შესახებ.

თფილისის ს. დ. კომიტეტიც ადასტურებს ამ დადგენილებებს...

მაგრამ... პარტიას მაშინ ვინ უჯერებდა!

დამუფუნებელი კრების ს. დ. ფრაქციის სხდომაზე პარტიის ლიდერები აცხადებენ:

— რევოლუცია ვათავდა. ეხლა საჭიროა სახელმწიფო დროშა იქნეს გამოკიდებული სასახლეზე.

შემოთხების ბენია ჩხიკვიშვილი ლაიკის „ფერჩატკებში“ და ცილინდრით და სიცილით ამბობს:

— რაა, მუდამ ხომ არ უნდა იყოს რევოლუცია?..

მას სანდრო ფარნიევი თავის ჩვეულებრივ ოხუჯობით უპასუხებს:

— ჰოო, შენთვის რევოლუცია ვათავებულა!—და მიუთითებს ცილინდრზე და „ფერჩატკებზე“.

ფრაქცია ადასტურებს წითელი დროშის ჩამოხსნის საჭიროებას...

— გამოკიდეთ წითელი დროშა მუშათა სასახლეზე, პარტიულ ორგანიზაციებში, მაგრამ სასახლე კი უნდა გავანთავისუფლოთ წითელი დროშიდანო..

ასეთი იყო ფრაქციის დადგენილების აზრი. ამის შემდეგ აშკარა იყო ყველასათვის, რომ მთავრობა და პარტიის ზედაფენები იმიჯნებიან რევოლუციისგან.

ნამდვილი მიზეზი დროშის ჩამოხსნისა იყო ინგლისელების მოთხოვნა:

— თუ რევოლუცია ვათავებულა, ჩამოხსნით წითელი დროშები მთავრობის დაწესებულებებიდანო..

III.

სახალხო მეურნეობა დადგა სრული განადგურების გზაზე... სპეკულიაცია, საშინელ სახეს იღებს... თეიური ჯამაგირი არ ყოფნის მუშას მართო საკმელზე ერთი კვირის განმავლობაშიც კი...

პარტია იწვევს ეკონომიურ თათბირს.

აქ არიან შეკრებილი პარტიის ზედაფენები.

წ. ჟორდანიას თავის მოხსენებაში აღნიშნავს, რომ ქვეყანა უკვე მივიდა კატასტროფის კარზე და მისი ეხლა გადარჩენა დალუპვისაგან თითქმის წარმოუდგენელია.

მუშური ელემენტი თათბირისა მოითხოვს პოლიტიკის შეცვლას.

— ნუ გვაკეთებებთ ბურჟუაზიის საქმეს, დროა ჩვენს თავზე ვიფიქროთო,—ამბობენ ისინი.

ზოგიერთები ამბობენ:

— მთავრობა რომ თავზე ხელს არ უსვებდეს ბურჟუაზიის, ასეთ მდგომარეობაში არ ვიქნებოდითო.

მოითხოვენ აგრეთვე წარმოებათა ნაციონალიზაციის, სახალხო მეურნეობის რაციონალურად მოვლას, შექმნილი სამიდიდრის მშრომელი ხალხის სასარგებლოდ გამოყენებას და სხვა.

უთითებენ, რომ ბურჟუაზია სრულიადაც არ ფიქრობს საწარმოო ძალების განვითარებაზე... ის სპეკულიაციის მორევეში არის ჩაფლული და ცხოვრობს განცხრომით მაშინ, როცა მუშათა კლასი მშვიერი და შიშველია, როცა აუარებელი უმუშევარი ქუჩებში იხოცებიან.

მუშური ელემენტის მოთხოვნილებათა აზრი იყო-მთავრობა დროზე გათიშოდა ბურჟუაზიას და შედგომოდა წმინდა მუშური პოლიტიკის გატარებას...

თათბირმა მიიღო დეკლარაციული ხასიათის რეზოლუციები და მუშების ხმა დარჩა ხმად მლაღადებლისა უდაბნოსა შინა.

ა. რ.

კვირიან-კვირაფუ.

მდგომარეობა გერმანიაში.

წარსულ კვირასაც გერმანიის ამბები იპყრობდა მთელი მსოფლიოს ყურადღებას. საერთოდ თანდათან ირკვევა, რომ გერმანიაში პროლეტარული რევოლუცია არც ისე ჩქარის ტემპით მოხდება, როგორც ეს ზოგიერთი ეგონათ. იქ მდგომარეობა თანდათან რთულდება და რაც დღე გადის, მით უფრო ნათელი ხდება, რომ რევოლუცია აუცილებელია, მაგრამ პირობები ისე რთულია, მდგომარეობა ისე არეული, რომ ძნელია იმის თქმა, შესძლებს თუ არა რომელიმე მხარე—პროლეტარიატი, ან ფაშიზმი—ამ მოკლე ხანში ძალა-უფლების ხელში ჩაგდებას. აშკარაა, რომ სანამ პროლეტარიატის დიდი ნაწილი შემთანხმებულების—ს.დემოკრატების—გავლენის ქვეშ იმყოფება სულ ერთია რა ჯგურის არ უნდა იყოს ის (მემარცხენე, თუ მემარჯვენე), მანამ რევოლუცია გერმანიაში არ გაიმარჯვებს. რევოლუციის გამარჯვებისათვის საჭიროა კომპარტიამ მუშათა რიგები გამოსტაცოს ს.დემოკრატისა და თავისი გავლენის ქვეშ დააყენოს. ეს პროცესი სწარმოებს მეტად ნელა, თანდათან. საერთოდ უნდა აღინიშნოს, რომ პირველ ხანებში, როცა გერმანიაში რევოლუციონური მოძრაობა დაიწყო, ამბები უფრო ჩქარა ვითარდებოდნენ, ვინემ ეს ხდება დღეს.

განსაკუთრებით ყურადღების ღირსია ამ ჯამად ცდა მონარქისტული ვადატრიალებისა ბავარიაში. იქ სრულიად მოულოდნელად ჩამოგდებულ იქნა კარის ფაშისტური მთავრობა და

მოხდა მონარქისტული გადატრიალება. ამ მოძრაობას ხელმძღვანელობდნენ ჰიტლერი და ცნობილი გენერალი ლიუდენდორფი. მაგრამ მეტად ხანმოკლე გამოდგა ამ ვაჰაბტონების გამეფება. ისინი ისევ ჩამოგდებულ იქნენ და დაპატიმრებული. ლიუდენდორფი „პატიოსანი“ სიტყვის ქვეშ გაანთავისუფლეს. ხოლო აწყოზენ ლიუდენდორფის და ჰიტლერის პროცესს სახელმწიფო დალატისათვის. მუშებს განუკითხავად ხერხტენ, ხოლო მონარქისტებს ასამართლენ, ასეთია გერმანიის დღევანდელი მთავრობის პოლიტიკა. მართალია ეს პირველი გამოსვლა მონარქისტებისა დამარცხებულ იქნა, მაგრამ არ არის უარყოფილი და გამორიცხული შესაძლებლობა მონარქისტების შემდეგი გამოსვლისა. ამას ხელს უწყობს გერმანიის ს.დემოკრატიის მოლატური საქციელი.

აგრე ორი კვირაა, რაც სოც.დემოკრატები მთავრობიდან გამოვიდნენ და შტრეზემანი „ქედებს“ მთავრობას, მაგრამ ვერ უპოვია. სწარმოებს ათასგვარი მოლაპარაკება, კომბინაციები, მაგრამ ჯერ-ჯერობით მთავრობა მიიწევს არ არის შედგენილი. არიან შემარჯვენეთა დიქტატურის მომხრენი—ნაციონალისტები, მაგრამ ამ დიქტატურის გამოცხადებას ვერ ბედავენ. თვით საფრანგეთი წინააღმდეგა მემარჯვენეთა დიქტატურისა. ნაციონალისტები აცხადებენ, რომ ისინი მთავრობას მხოლოდ იმ შემთხვევაში შევლენ, თუ შტრეზემანი არ იქნება მთავრობის თავმჯდომარეთო. ასახელებენ მომავალი მთავრობის თავმჯდომარეთ ვირტუსაც, მაგრამ ჯერ-ჯერობით მთავრობის კრიზისი გრძელდება.

ეკონომიური კრიზისი დღითი დღე კატასტროფული ხდება. დოლარის ფასი ყოველ დღე საოცრად იზრდება. ამის მიხედვით იზრდება საქონლის და სურსათის ფასებიც. ბერლინში ტრამვაი 30 მილიარდი მარკა ღირს. აქედან აშკარაა, თუ რა სასწაღრო ფასებია ბერლინში. ჩვენთვის, ყველაზე უფრო ნათელია ის, რომ ფულის კურსის დაცემა გამანადგურებლად მოქმედობს მუშათა კლასზე და მის ბიუჯეტზე, რომ რეალური ღირებულება მუშის ხელფასისა ვერასოდეს ვერ ეწევა კურსის დაცემას. და ბერლინში მუშების მდგომარეობა საშინელია. ერთი კვირის შრომის ჯალდით მიღებული მილიარდები ორ დღეს ძლივს ჰყოფნის.

ასე აწეწილ-დაწეწილია გერმანიის პოლიტიკურ-ეკონომიური მდგომარეობა.

რა ხდება პოლონეთში.

წარსულ კვირას პოლონეთის ამბებმა მიიპყრეს დიდი ყურადღება. რა მოხდა პოლონეთში?—ჩვენ წარსულ კვირულში გვქონდა აღნიშნული, რომ პოლონეთში დაიწყო საყოველთაო გაფიცვა. ამ გაფიცვამ აშკარა რევოლუციური ხასიათი მიიღო. კრაკოვში მოხდა მუშების აჯანყება და ძალა უფლება მათ ხელში გადავიდა. გარნიზონის პოლკმა მუშებს ჩააბარა იარაღი და გარნიზონი გავიდა ქალაქიდან. ამ გარემოებაში შეაშფოთა პანები და შეუტოეს კრაკოვს. კრაკოვი დამარცხდა, მაგრამ ყველასათვის აშკარა გახდა, რომ პანების სამეფო საძირკველი საფუძვლიანად შერყეულია, რომ

წყალი აქვს შემდგარი და იქ აუარებელი ასაფეთქებელი მასალაა დაგროვებული.

საყოველთაო გაფიცვა კი მუშების დამარცხებით დამთავრდა, რადგანაც სოციალისტურ პარტიებს შეეშინდათ რევოლუციური მოძრაობის ვალრმავეების და უარი სთქვეს გაფიცვაზე. აი მათი ღალატის გამო გაფიცვა შეწყდა. ამ ეჰამდ კრაკოვში და სხვაგან სწარმოებს სასტიკი ჩხრეკა-დაპატიმრება. იმ ჯარის უფროსებს, რომლებმაც იარაღი მუშებს გადასცეს, გასამართლებით ემუქრებიან.

ტარნოვში პოლიცია შეეცადა დეშალა რკინის გზელების მიტინგი, მაგრამ ამაოთ. მაშინ პოლიციამ დახმარებისათვის მიმართა სამხედრო ნაწილებს. უკანასკნელებმა ესროლეს მუშებს და სამი მუშა მოკლეს. ტარნოვში გამოცხადებულია სამხედრო ჯვრები.

ინგლისის მუშათა ორგანიზაციების კონფერენცია.

10 ნოემბერს გაიხსნა მუშათა ორგანიზაციების დელეგატთა კონფერენცია, რომელიც კომპარტიის თაოსნობით იყო მოწვეული, გერმანიის მდგომარეობის განსახილველად. კონფერენციას დაესწრო 305 დელეგატი კომპარტიის ადგილობრივი ორგანიზაციებისა, მუშათა პარტიებისა, ტრედიუნიონებისა, უმუშევართა კოოპერატივებისა და ქალთა ორგანიზაციებისა. ერთხმად მიიღეს კომუნისტ მაკ მანუსის მიერ წარდგენილი რეზოლიუცია რომელშიაც აღნიშნულია; რომ გერმანიის პროლეტარიატის ბრძოლა სტინგისა და პუარკარეს წინააღმდეგ უნდა გახდეს ინგლისის, საფრანგეთისა და გერმანიის პროლეტარიატის საერთო ბრძოლა. რეზოლიუცია მიესალმება გერმანიის პროლეტარიატს და ინგლისის პროლეტარიატის სახელით ალუთქვამს მხარის დაქვეყნს. მაკ მანუსმა თავის სიტყვაში აღნიშნა, რომ დღევანდელი ბრძოლა გერმანიის პროლეტარიატისა გავრცელება რუსეთის პროლეტარიატის მიერ 1917 წელს დაწყებული ბრძოლისა. აღნიშნა რა უაზრობა და უშედეგობა საბჭოთა რუსეთში მუშურ-გლეხური ხელისუფლების დამხობის ცდისა, მაკ მანუსომ ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ კაპიტალიზმი განიცდის უკანასკნელს რღვევას და მისი ადგილი უნდა დაიჭიროს პროლეტარულმა ხელისუფლებამ. რეზოლიუციას მხარი დაუჭირა ავეჯეულობის დამხმარებელთა კავშირის თავმჯდომარემ ტომკინომ, რომელმაც მადლობა გადაუხადა კომპარტიას კონფერენციის მოწვევის თაოსნობისათვის. რკინის გზელთა, მალიარებისა, შავი მუშებისა და ხეზე მომუშავეთა დელეგატებმა ხსა მისცეს რეზოლიუციას, რასაც მთელი სხდომის საერთო ტაში მოჰყვა.

ყოფილ კრონპრინცის დაბრუნება გერმანიაში.

ამას წინეთ გაზეთებმა მოგვითანეს ცნობა, რომ კრონპრინცი ვილგელმი გაიქცა თავისი ბინიდანაო. შემდეგ ამას მოჰყვა შტრეზემანის განცხადება: „თუ რესპუბლიკა იმდენად სუსტია, რომ ვერ გაუძლებს გერმანელ მოქალაქეს კოუნსის მის მიწა-წყალზე, მაშინ ის რესპუბლიკა არ არის“.

და ბოლოს ტელეგრაფებმა მოგვითანა ცნობა, რომ ყოფილი კრონპრინცი უკვე გერმანი-

აშიაო. აი ასე, მთავრობის ნებართვით, სოც.დემოკრატიის ჩუმი თანხმობით ყოფილი კრონპრინცი გერმანიაში ჩამობარძანდა. ეს ფაქტორ კომენტარიებს არ საჭიროებს, ნოემბრის რევოლუციის ლეკვიდაციის საქმეს დიდი ხანია, რაც ს. დემოკრატთა შეუღდა და დღეს ამ ლეკვიდაციას აღრმავეს. პროლეტარიატი ამას მუდამ ვერ მოითმენს და მალე მოიცილებს თავიდან ამ კრონპრინცის მომსრე „სოციალისტებს“.

მ რ თ ნ ი კ ა

საინციაციო ბიურომ 12 ნოემბერს დაადგინა: ვინაიდან მოსკოვში ჩვენი ინციაციით უკვე შესდგა ცენტრალური საინციაციო ბიურო, რომელსაც ევალება სასრულიად საკავშირო სოც.დემ. ყრილობის მოწვევა, ამიტომ სრ. საქართველოს მიერ არჩეული ბიუროს მისია ჩათვლილ იქნას შესრულებულთა და საქ. კომპარტიის ცეკასთან შედგეს სპეციალური კომისია, რომელსაც დავვალს ცეკას პლენუმის თეზისების გატარება ცხოვრებაში და იდეოლოგიურ ფრონტზე მუშაობის წარმოება ჩვენი რიგების გასამარგებლათ.

სპეციალურ კომისიაში არჩეულ იქნენ: ა. ფარნიევი, ა. რუხაძე, კ. თოფაძე, კ. შენგელია, გ. ვარდოიანი, ნ. ჩლაიძე, კვიციანიძე და გელაშვილი.

სარედაქციო კოლეგიაში იქნა არჩეულ: ა. ფარნიევი, კ. ტოფაძე, კ. შენგელია ა. რუხაძე, და გ. ვარდოიანი.—

ქურნალ „შოამბის“ მაგიერ შემდეგი ნომრიდან გამოვიდეს „სიმართლის ხმა“.—

ეთხოვოს ცეკას მუდმივ სამუშაოთ, როგორც რედაქციოში ისე კომისიაში სამუშაოდან განთავისუფლებულ იქნან ამხ. ა. ფარნიევი, გ. ვარდოიანი და ა. ტოფაძე.

ანკეტების შევსების შესახებ ბიურომ დაადგინა:

შევსებულ იქნას ანკეტები ყველა იმ ყოფილ მენშევიკებზე, რომლებიც პროლეტარიატის დიქტატურის პლატფორმაზე დგანან.

ანკეტების შევსება შეიძლება: **1 რაიონში** ამხ. ჩლაიძეთთან (რკინის გზის დეპოში) და ამ. გნოვერისთან (სახელოსნოში), **2 რაიონში** ამხ. თედევილთან (ტრამვაიში), **მე-4 რაიონში** ამხ. ვაჰარაძისთან და ბესოვილთან (ქალ. სასაკლაოში), **მე-8 რაიონში** ამხ. მიკირტუმოვთან (ცეკავშირში), საერთოდ კი—ცეკას პლენუმის თეზისების გამტარებელ კომისიაში|სასტ. „ნოე“ ოთახი № 74. აღნიშნულ ამხანაგებს ევალება წაიღონ კომისიისაგან საანკეტო ფურცლები და საჩქაროთ შეუდგენ ანკეტების შევსებას.

ქალაქის აღმასკომმა დაადგინა 15 ნომბრიდან დაიწყოს საბჭოთა არჩევნები. გამოქვეყნებულია არჩევნების ინსტრუქცია და ნაკაზი საბჭოსათვის.

სხვა და სხვა ამბები

გერმანიის ს. დემოკრატიაში. საქონლის ს. დემოკრატიის პასუხისმგებელი მუშაკების თათბირზე დრეზდენში, ბემნიციში, პლაუნენში და ცვიკაუში მიღებულია რეზოლიუცია, რომლებიც სასტიკად კიცხავენ პარტიის ცენტრალ-

ლურ კომიტეტს და აგრეთვე საქსონიის ლანდ-ტაგის ს.-დემოკრატიული ფრაქციის პოლიტიკას.

◆ იტალიაში განზრახულია სამსახურიდან დაითხოვონ 18000 რკინისგზელი

◆ პოლონეთის მთავრობას სასტიკ ზომებს იღებს კრაკოვის აჯანყების მონაწილეთა წინააღმდეგ.

◆ სტინესის „სურფილი.“ სტინესმა განაცხადა, რომ მისი სურფილია ხელში ჩაიგდოს ნავთის მსოფლიო წარმოება, მათ შორის კავკასიის ნავთიც.

◆ კომპარტიის მოწოდება. გერმანიის ცეკს მიერ გამოშვებული მოწოდება აღნიშნავს სიძვირის საშინელ ზრდას და მოუწოდებს მუშებს მოითხოვონ პური, თავისუფლება და საშუალო.

◆ ფაროვების მკლელის გასამართლება უკვე დაიწყო ლოზანაში. საბჭოთა რუსეთი არ ლეზულობს მონაწილეობას ამ გასამართლებაში. პროცესის დროს ანტისაბჭოთა სიტყვებს ამბობენ ემიგრანტები, ხოლო საბჭოებს იცავენ „სმენა ვეხოვლები“.

◆ ხაფანგეთში ოფიციალურად აღწომა გერმანიას, რომ ის არ მოითმენს გერმანიასში სასხელო დიქტატურას.

◆ კრონ-პრინცი გერმანიაში დაბრუნდა. მან საამისო პასპორტი და ნებართვა გერმანიის მთავრობისაგან, მიიღო. საფრანგეთი უკმაყოფილებას გამოთქვამს კრონპრინცის გერმანიაში დაბრუნების გამო.

◆ ბულგარეთში მიმდევალ საპარლამენტო არჩევნებში კომუნისტები და ვლახთა პარტია ერთად გამოვლენ.

ამასთანავე იზრდება პოტენცია სოციალური რევოლუციისა, ვითარდება პროლეტარული დიქტატურის განხორციელებისათვის ბრძოლის ენერგია და პროლეტარიატი უფრო მეტის გააფთხრებთ იბრძვის თავის სოციალ-ეკონომიური ბატონობის დასამყარებლად.

აი ამ საერთაშორისო პროლეტარულ ბრძოლას, სათავეში უდგას კომინტერნი. კომინტერნის განუწყვეტლავი და შეუპოვარი ბრძოლით ინგრევა კაპიტალისტური სამყარო. ამ პროცესში იღვიძებს პროლეტარიატიც ოპორტიუნისზმის ზამთრის ხანგრძლივი ძილისაგან და ორგანიზაციულად იშლება II-ე ნაციონალისტური ინტერნაციონალიც. იშლება სწორედ იმიტომ, რომ დღეს მას ვერ ძალუბს ნამდვილი პროლეტარული ფრონტის შექმნა საერთაშორისო კლასობრივი ბრძოლის საფუძველზე. პროლეტარული ფრონტი შეუძლებელი ხდება კომინტერნის გარეშე.

და აი საქართველოს მშრომელთა მასის წინაშე კიდევ ერთხელ და საბოლოოდ დაისვა საკითხი: საითაქენ? 2-ე თუ 3-ე ინტერნაციონალისკენ? ესე იგი კაპიტალიზმისკენ თუ რევოლუციისკენ? სოციალურ-ნაციონალურ ექსპლუატაციისათვის მზარის დაქვერბა თუ მის წინააღმდეგ ბრძოლა?

საქ. სოც.-დემოკრატიულმა ყრილობამ დაგმო ძველი ოპორტიუნისტულ-რევორმატორული გზა, გზა კლასობრივი თანამშრომლობისა, გზა კაპიტალიზმ-პარლამენტარიზმისა და დაგმო სწორედ იმიტომ, რომ მან დაინახა მასში არა სამსახური რევოლუციის და სოციალიზმისათვის, არამედ პირიქით, სამსახური ბურჟუაზიის და მებრძოლ, გააფთხრებულ რეაქციონალში.

მან დაგმო 2-ე ინტერნაციონალი, როგორც ოპორტიუნისში, და აღიარა 3-ე კომინტერნის დროშის ქვეშ ბრძოლა, ბრძოლა საერთაშორისო პროლეტარიატის დიქტატურისთვის.

და აი დღეს, მეც საჭიროდ ვიკხადებ ყრილობასთან ერთად: რომ ბოლშევიზმის და კომუნიზმის დამარცხება ეს რეაქციის და მსოფლიო იმპერიალიზმის გამარჯვებაა. და ამიტომაც საჭიროა არა კომინტერნის წინააღმდეგ ბრძოლა, არამედ მასთან სოციალური რევოლუციის პროგრამაზე ორგანიზაციული-პოლიტიკური გაერთიანება იმპერიალიზმის საბოლოო გასანადგურებლად:

საქართველოს დამოუკიდებელ სოც.-დემ. მ. პ. ყოფილი ცენტრალური კომიტეტის წევრი.

შ. ანდლულაძე (ა. შუაძე).

მე 1917 წლიდან ვირიცხებოდი სოციალ-დემოკრატიულ პარტიაში. 1921 წლიდან დაეშორდი პოლიტიკურ მუშაობას. დღეს კი საესებით ვიზიარებ ყოფილ მენშევიკთა ყრილობის დადგენილებებს და მხარს უჭერ საბჭოთა მთავრობას მთელი ჩემი შეგნებით და ენერგით.

ყოფილი დამფუძნებელი კრების წევრი
ობ. ნ. ნ. მიქელაძე.

ძვირფასო ამხანაგებო! ექვსი წლის რევოლუციონურ ბრძოლაში, ჩემდა საუბედუროთ, უმეტესი დრო რევოლუციის საწინააღმდეგო, რევოლუციის დასამარების ბრძოლაში გაატარე. მე ამისთვის სასტიკი პასუხის მოსახოვი ვიყავი, მაგრამ რაკი დაგრწმუნდი ჩემს შემცდარ ნაბიჯებში, მე ყოველივე დავგმე და საბჭოთა ხელისუფლებაც შეეცადა ჩემს გამოსწორებას და ეს ჩემი უდიდესი დანაშაულიც მაპატიო.

დღეს კი, როდესაც უსაშინლესი, უღმობელი რეაქციის ანრდლი თავს დასტრიალებს ქვეყანას და განადგურებას უქადის კავკასიონას, ამ დროს გულ-ხელ დაკრეული სიარული და რუსთველის ტექნა არ შემოძლია, როგორც ქვეყნის პარაზიტს, მე არ შემოძლია ძველად გამობრძნდილ მებრძოლ ამხანაგების გარეშე ვიდგე და პროლეტარიატის მოლაღობის სახელი დემერქვას.

ჩემს საჯავრებლად და სავალაოდ ისიც კმაირა, რაც დიდი ხნის განმელობაში ზიანი და შეუფრება მივაყენე რევოლუციის და რევოლუციის აღმშენებლობის დროს განზე ვიყავი მე შეგნებულთ, არავის ზედგავლენით და არავის შიშით არ ვდგები რევოლუციონურ ამხანაგების გვერდით. არამედ დღევანდელი მომენტის მომწოდებს დავდეგ თქვენს გვერდით და თავი შეგსწირო საერთაშორისო პროლეტარიატის საქმეს.

დღეს ორი გზაა: ან ფაშისტებთან-ან პროლეტარიატთან და ვინც პატიოსანი სოციალისტია ის აირჩევს უკანასკნელს და ამ გარდამწყვეტ ბრძოლაში თავსაც შესწირავს ამ დიად საქმეს, ვინც კი მერყეობს და განზე დგას, ის დღეს ხელს უწყობს შავ რეაქციას.

ამხანაგებო! მე გულწრფელად მოველ თქვენთან, ამ სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლის წინ და მეც მოვითხოვ თქვენგან, ნუ გამომსლიტავთ რევოლუციონურ მებრძოლ რიგებიდან და მყოლიეთ სახეში ყოველ წმას.

გამდევთ პატიოსან რევოლუციონურ სიტყვას თავი დავდევა სოციალისტურ რევოლუციისთვის და პროლეტარიატისთვის.

ძირს ყოველგვარი კონტრ-რევოლუციის გაუმარჯოს გერმანიის სოციალისტურ რევოლუციის!

გაუმარჯოს ერთიან მუშათა ფრონტს მე 3 მე კომინტერნის დროშის ქვეშ!

გაუმარჯოს სოციალიზმს!

სახალხო გვარდის საგანგებო ბათალიონის ყოფილი ოფიცერი **ილიკო ჯუღაძე.**

- სარედაქციო კოლეგია:
- ა. ფარნიევი.
  - ა. რუხაძე.
  - კ. შენგელია.
  - კ. თოფაძე.
  - გ. ვარდლიანი.

წერილი რედ. მიმართ.
სჯობს გვიან ვიდრე არახოდებს.

საერთაშორისო კლასობრივი ბრძოლის გაღრმავება, შრომის და კაპიტალს შორის სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლა მსოფლიოს გიგანტიურა სისწრაფით ჰყოფს ორ დიდ დიალექტალურად მოწინააღმდეგე ზანაკად. მსოფლიო რევოლუცია ევჯახება მსოფლიო რეაქციას. იმპერიალისტური დიქტატურის ტენდენციას უპირდაპირდება პროლეტარიატის დიქტატურის ტენდენცია. იწყება გადამწყვეტი ბრძოლა, ბრძოლა არსებობისათვის, ბრძოლა ხანგრძლივი და დაუნდობელი, ბრძოლა მსოფლიო კაპიტალიზმის და სოციალიზმის შორის.

ამ კლასობრივი ბრძოლის პროცესში პროლეტარიატის დიქტატურის ცნებამ დაპყარვა თავისი აბსტრაქტიული ღირებულება და ისტორიული სინამდვილის ძალით ეკონომიური აუცილებლობათ იქცა. რატომ? იმიტომ რომ მსოფლიო ეკონომიური კრიზისით, რომელიც მომასწავებელია მსოფლიო კაპიტალიზმის კრიზისისა, ბურჟუაზიამ საზოგადოებრივ ცხოვრების ვითარებაში დაპყარვა თავისი არსებობის რევოლუციკონურთი როლი და მით შესარულა თავისი ისტორიული მისია.